



BLEKING TEKNISKA HÖGSKOLA  
SEKTIONEN FÖR MANAGEMENT

---

VT 2007

# Maskulinitetens förändrade former

## Tolv unga mäns reflektioner kring maskuliniteter

---

KANDIDATUPPSATS I SOCIOLOGI

Författare: Erika Lidén och Jessica Henriksson  
Handledare: Gunilla Albinsson

## **Förord**

*Vi vill rikta ett varmt tack till alla deltagare som har medverkat i studien. Utan Er medverkan hade studien inte varit möjlig att utföra. En viktig person för studien är Gunilla Albinsson, som har handlett oss i vårt arbete. Vi vill därför tacka för det stöd och engagemang vi har upplevt. Ett stort tack till alla för att Ni så välvilligt delat med Er av er värdefulla tid, erfarenheter och upplevelser.*

Karlskrona maj 2007  
Erika Lidén & Jessica Henriksson

## **Blekinge Tekniska Högskola**

Sektionen för Management

- Arbetets art:** C-uppsats 10p  
Sociologi 41-60p
- Titel:** Maskulinitetens förändrade former
- Författare:** Erika Lidén och Jessica Henriksson
- Handledare:** Gunilla Albinsson

### **Abstract**

Under de senaste tvåhundra åren har maskuliniteten fått nya hegemoniska former och frågan är hur detta har påverkat konstruktionen av maskuliniteter? Maskulinitet påverkas och förändras bland annat av förändrad arbetsmarknad samt den höga skilsmässofrekvensen. Synen på mannens maskulinitet har förändrats över tid, den traditionella mannen som anses vara känslökall och ansvarsfull familjeförsörjare har tagit nya former. Mannen ska vara känslomässigt engagerad och fysiskt nära i familjeomsorgen. Jämställdheten har bidragit till att manligheten har formats och förändrats på olika sätt, men den förutfattade meningen om hur en ”riktig karl” ska vara finns fortfarande kvar. Detta ideal är något många män vill leva upp till, men kraven har format fler osäkrare män. Det finns en rad olika förväntningar på männen och kraven blir allt högre och svårare att uppnå. Detta kan resulteras i att männen blir rädda för att inte kunna leva upp till de krav som formar det maskulina idealet. Det övergripande syftet med uppsatsen är att genom en grupp unga mäns beskrivningar och reflektioner kring maskuliniteter relaterat till sina egna liv problematisera området konstruktionen av maskuliniteter. Bakgrunden innehåller en särskiljning och en definiering av begreppen maskuliniteter och manlighet. Här behandlas bland annat delar av Tomas Johansson, Antony Giddens och Tomas Ziehes teorier om faktorer som påverkar konstruktionen av maskuliniteter. Dessa faktorer berör socialisation och könsroll, familje- och arbetssituation, sexualitet och kroppsidealets förändring. Studiens teoretiska ansats utgörs av R.W Connell teori om den hegemoniska maskuliniteten och genushierarki. Här beskrivs genus som struktur av social praktik samt relationer mellan olika maskuliniteter. Connells genushierarki presenteras utifrån följande begreppsordning: Hegemonisk maskulinitet, underordnad, delaktighet och marginalisering. Studiens metodologiska ansats är hermeneutisk och utgör grunden för den empiriska datainsamlingen som tillämpas i kvalitativ art med tolv semistrukturerade intervjuer. Urvalet är strategiskt och består av tolv unga män i åldrarna 22-26 år. I studien deltar sex unga män som lever i samboförhållanden och sex unga män som är singlar. Detta var ett medvetet val för att se om det råder någon skillnad i deras reflektioner kring konstruktionen av maskuliniteter. I resultatet framgick det att manlighet är förknippat med styrka, trygghet samt en god självkänsla. Informanternas tankar om framtida familjeliv var delade. Vissa informanter tyckte att det var självklart att lyfta fram sin kvinna i karriären genom att stanna hemma och ta hand om hus och barn. För två av informanter skulle en sådan livssituation kännas som ett nederlag för deras manlighet då de anser att kvinnans plats är att vara hemma med familjen och mannens att arbeta och tjäna pengar. Att vara arbetslös och leva på bidrag ansåg samtliga informanter ha en negativ påverkan på deras manlighet. I analysen framgår det att informanterna har en överensstämmande bild med Connells teorier

kring maskuliniteter. Synen på maskuliniteter har fått en modernare form och informanternas konstruktion överensstämmer bättre med en kombination av teoretikerna Connell, Johansson, Ziehe och Liljeströms teorier om maskuliniteter. Vår slutsats är att Connells teori känns lite föråldrad men synsättet finns fortfarande kvar. Samtliga informanter beskriver en "riktig karl" i likhet med Connells teori men när de talar om sin egna konstruktion kunde vi urskilja en annan form av maskuliniteter. Vi kunde konstatera att informanter var känslomässigt engagerade samt att de upplever rädsla inför de krav som finns.

# Innehåll

<b>1 Inledning</b>	<b>6</b>
<b>2 Problemområde</b>	<b>6</b>
<b>3 Syfte</b>	<b>7</b>
<b>4 Disposition</b>	<b>7</b>
<b>5 Bakgrund</b>	<b>8</b>
5.1 Maskulinitet och manlighet	8
5.2 Socialisation och könsroll	9
5.3 Arbets- och familjesituation	9
5.4 Sexualitet	11
5.5 Kroppsidealets förändring	12
<b>6 Teori</b>	<b>14</b>
6.1 Genus som struktur av social praktik	16
6.2 Relationer mellan maskuliniteter	16
6.3 Hegemonisk maskulinitet	17
6.4 Underordnad	18
6.5 Delaktighet	19
6.6 Marginalisering	19
<b>7 Metod</b>	<b>19</b>
<b>7.1 Metodologiska förutsättningar</b>	<b>20</b>
7.1.1 Hermeneutiken	20
<b>7.2 Den empiriska studien</b>	<b>21</b>
7.2.1 Uppläggnig	21
7.2.2 Urval	21
7.2.3 Semistrukturerad intervju	22
7.2.4 Bearbetning och Analys	23
<b>7.3 Metoddiskussion</b>	<b>24</b>
7.3.1 Etiska överväganden	25
7.3.2 Materialets trovärdighet	25
<b>8 Resultat</b>	<b>27</b>
8.1 Maskulinitet och manlighet	27
8.2 Socialisation och könsroller	28
8.3 Maskulinitet i partnerskap	29
8.4 Maskulinitet och familjeliv	30
8.5 Maskulinitet och arbetsliv	31
8.6 Maskulinitet i relation till sexualitet	33
8.7 Kroppsideal	34
8.8 Omvandlingar	35
<b>9 Analys</b>	<b>36</b>
9.1 Kopplingen mellan resultat, bakgrund och teori	37
<b>10 Diskussion</b>	<b>40</b>
10.1 Sammanfattande slutdiskussion	40
10.2 Fortsatta studier och frågeställningar	43
<b>11 Referenser</b>	<b>44</b>
<b>12 Bilaga A</b>	<b>46</b>

# 1 Inledning

Enligt den hegemoniska manligheten ska män vara hårda, starka och trygga. Detta har symboliserat manligheten och profiler som Sylvester Stallone och Jean-Claude van Damme har varit förebilder för många unga män. Enligt Tomas Johansson har det manliga idealet ändrats till en mera feminin form där kändisar som David Beckham och Fredrik Ljungberg efterliknas som maskulint ideal. Det räcker inte med en stor och ”biffig” kropp och ett fast arbete. Män ska ha talang, vara psykiskt och fysiskt starka och trygga, vara ”snygg”, tjäna mycket pengar samt ha en snygg tjej vid sin sida. Johansson beskriver en ny maskulinitet där känslor är mer accepterat att visa. Konstruktionen av maskuliniteter har diskuterats i massmedia och i vetenskapliga sammanhang. Forskningen kring män och maskulinitet är ett växande ämne där maskulinitetsforskningen bland annat har fokus på mäns förhållande till sin konstruktion av maskuliniteter.<sup>4</sup>

Vi är två sociologistudenter i åldrarna tjugotvå och tjugosex år som båda lever i samborelationer. Vår ålder gör att vi umgås och lever bland många unga män, vilket har bidragit till en förförståelse om män och deras förhållande till sin maskulinitet. Vi har socialiserats in i ett samhälle där styrka, makt, självkänsla, stabilitet och trygghet har symboliserat maskulinitet. Under vår uppväxt har vi uppmärksammat att männen har tagit en mer femininare och känslomässigare roll. Detta får oss att vilja se närmare på dagens unga män och deras konstruktion av maskuliniteter.

## 2 Problemområde

Under de senaste tvåhundra åren har maskuliniteten fått nya hegemoniska former och frågan är hur detta har påverkat konstruktionen av maskuliniteter. Maskulinitet påverkas och förändras bland annat av förändrad arbetsmarknad samt den höga skilsmässofrekvensen. Det är vanligare med skilsmässor i vårt samhälle och långa relationer med samma partner är ovanligare. Den trygghet som familjen och arbetsplatsen har gett är inte lika stabil som förr. Detta kan göra mannen osäker på sig själv och sin roll i samhället.<sup>5</sup>

Samhället har blivit en otryggare plats där konstruktionen av maskulinitet ständigt förändras. Förr oroade sig män för att de inte var tillräckligt manliga och att de inte kunde levda upp till etablerade normer och ideal. De oroade sig för att vara för feminina och veka i sitt sätt att vara. Synen på mannens maskulinitet har förändrats över tid, den traditionella männen som anses vara känslökall och ansvarsfull familjeförsörjare har förändrats. I dag ska mannen vara känslomässigt engagerad och fysiskt nära i familjeomsorgen. Kvinnan ska inte ses som underordnad och familjeförsörjningen ska ske under delat ansvar.<sup>6</sup>

Jämställdheten har gjort så att manligheten har formats och förändrats på olika sätt men den förutfattade meningen om hur en ”riktig karl” ska vara finns fortfarande kvar. Detta ideal är något som många män vill leva upp till, men kraven har format en osäkrare man, enligt Johansson. Det har skapats en rad olika förväntningar på männen som bidrar till att de känner en rädsla för att inte kunna leva upp till kraven som formar det maskulina idealet.<sup>7</sup>

---

4 Johansson, Tomas. (2006). Makeovermani. Finland: Natur och kultur. s. 15

5 Giddens, Anthony. (2003). Sociologi. Cambridge: Polity Press. s. 127

6 Ljung, Anna & Lennartsson, Rebecka. (2004) Kvinnovetenskaplig tidskrift nr: 1-2. Mannen utan egenskaper. Kulturella perspektiv på maskuliniteter i vardande .s, 115

7 Johansson, Tomas. (2005). *Manlighetens omvandlingar*. Göteborg: Daidalos AB. s. 12

Det är viktigt att belysa och problematisera unga mäns egna resonemang kring sina maskuliniteter. Vi tror att unga männen upplever en klyfta mellan egna erfarenheter och omgivningens krav på att vara man som är komplexa och inte alltid är så lätta att leva upp till. Exempel på detta kan vara att synen på mannen är att han ska vara en stabil familjeförsörjare men hur ska alla kunna leva upp till denna bild när det är så hög arbetslöshet i vårt samhälle?

Människan har även blivit mer karriärsinriktad vilket bidrar till mer tidskrävande arbete. Den framgångsrika mannen ska kombineras med en ”modernare man” som förväntas ta lika stort ansvar för hem och familj, eller dominerar den traditionella inställningen där kvinnan förväntas ta mer ansvar för hem och barn? Män uppmanas i både privata sammanhang och i arbetslivet att använda sig av mer feminina egenskaper som social förmåga och empati. Det förväntas att män ska tona ned auktoritet och strategiskt använda sig av känslor.<sup>8</sup>

Sociologen Thomas Johansson anser att mansforskningen har tre viktiga uppgifter. Den första är att identifiera och analysera makt och dominansförhållanden. Den andra uppgiften är att dekonstruera de former av manlighet som förkroppsligar den dominerande manligheten. Johansson menar dessutom att det är viktigt att lyfta fram alternativa och nya maskulinitetsformer.<sup>9</sup>

### 3 Syfte

Det övergripande syftet med uppsatsen är att genom en grupp unga mäns beskrivningar och reflektioner kring maskuliniteter relaterat till sina egna liv problematisera området konstruktionen av maskulinitet.

### 4 Disposition

Kapitlet bakgrund börjar med att särskilja och definiera begrepp och livssituationer i relation till maskulinitet och manlighet. Områdena omfattar socialisation och könsroll, familje- och arbetssituation, sexualitet och kroppsidealets förändring.

I kapitlet teori bearbetas R.W Connells teori om den hegemoniska maskuliniteten och genushierarkis ordning där flera maskuliniteter presenteras. Här kommer en utförlig beskrivning om genus som struktur av social praktik som sedan följs av stycket relationer mellan maskuliniteter. I teorin kommer genushierarkin att presenteras utifrån följande begreppsordning, hegemonisk maskulinitet, underordnad, delaktighet och marginalisering.

Metodkapitlet börjar med ett avsnitt innehållande metodologiska förutsättningar vilket omfattar metodologisk ansats samt ett beskrivande stycke om hermeneutiken och den hermeneutiska spiralen. I detta kapitel redovisas den empiriska studiens specifika delar. Dessa delar omfattar studiens upplägg, semistrukturerad intervju, bearbetning och analys. Sedan kommer en metoddiskussion angående studiens etiska överväganden samt studiens trovärdighet. En presentation av förhållningssätten som tagits del av diskuteras i relation till vår studie.

I resultatkapitlet får läsarna ta del av informanternas tankar och resonemang. Resultatet är uppdelat och redovisas i olika teman för att särskilja dem åt. Det första temat är maskulinitet och manlighet som följs upp av, socialisation och könsroller, partnerskap, familjeliv, arbetsliv, sexualitet, kroppsideal och omvandling i relation till manlighet och maskuliniteter.

---

<sup>8</sup> Johansson (2005).s. 12

<sup>9</sup> Ibid, s. 11

I analys kapitlet blir resultatet analyserat i koppling till teori och bakgrund. Där används teoretikerna Connell, Liljeström, Ziehe och Johanssons teorier som är relevantast till de berättelser som informanter gett.

Avslutningsvis kommer ett diskussionskapitel där studiens slutsatser kommer att reflekteras över och diskuteras i relation till bakgrund, teori och resultat. Efter detta kommer våra egna reflektioner om studiens resultat. Här får läsare också ta del studiens genomförande med dess möjligheter och svårigheter samt tänkbar fortsatt forskning inom ämnesområdet.

## 5 Bakgrund

Kapitlet inleds med att särskilja och definiera begreppen maskulinitet och manlighet. Sedan presenterar vi en rad faktorer som påverkar konstruktionen av maskuliniteten. Dessa faktorer berör socialisation och könsroll, familje- och arbetssituation, sexualitet och kroppsidealets förändring.

### 5.1 Maskulinitet och manlighet

Maskulinitet och manlighet är två begrepp som ofta går hand i hand men det finns en fördel med att särskilja dem då maskulinitet har ett starkare fokus på maktaspekter än manlighet. R.W Connell har den mest kändaste modellen för alternativa kategoriseringar som han har valt att kalla hegemonisk maskulinitet. Denna modell kommer att förklaras mer ingående i teoriavsnittet som visar på den underordning och marginalisering som uppträder hos de alternativa manlighetskonstruktionerna.

Maskulinitet beskrivs som det karaktäristiska beteende som förväntas av män i varje samhälle eller kultur. Maskulinitet är inte alltid knuten till en viss kropp utan är en symbolisk laddning som kan återfinnas på många ställen. Exempel på detta är att hockeytjejer ofta betraktas som maskulina.<sup>10</sup> Maskulinitet och femininet kan enligt Connell uppfattas som internaliserande könsroller som är resultatet av inläring eller socialisation.<sup>11</sup> Liljeström diskuterar två sorters maskulinitet, gammeldags och modern. Gammeldags maskulinitet innebär att mannen ska kunna hävda sig fysiskt, att vara stark, vältränad och orädd. Den moderna maskuliniteten ställer mer krav på andra intellektuella och sociala kvalifikationer.<sup>12</sup> I norra och västliga Europa förknippas manlighet med socialt och fysiskt mod. Genom sexuella aktiviteter och erotik skapar man inte sin manlighet utan snarare förverkligar den.<sup>13</sup>

Connell definierar manlighet som en process, där manlighet är något som ständigt återskapas i vår relation till andra människor. Om ingen grundläggande manlighet existerar är inte heller manlighet något bestående i olika tider och rum, manlighetens innebörd varierar mellan olika grupper och situationer. Manligheten betraktas som en situationsbunden, flytande konstruktion. I Connells modell om hegemonisk manlighet kan en man klassificeras som kvinnlig och blir därmed omanlig. Ur Connells perspektiv blir alltså manlighet att vara icke- kvinnlig.<sup>14</sup>

Manlighet beskrivs som karaktäristiska drag av maskulinitet hos en individ som skapar manlighet. Johansson anser att den beskrivning som förekommer mest av manlighet

---

<sup>10</sup> Johansson (2005) s. 17

<sup>11</sup> R.W, Connell. (1996.) *Maskuliniteter*. Sverige: Bokförlaget Daidalos AB. s. 40

<sup>12</sup> Liljeström, Rita. *Det erotiska kriget* (1993). Helsingborg; Schmidts Boktryckeri AB. s. 138

<sup>13</sup> Forskningsnämnden, FRN. *Manligt och omanligt i ett historiskt perspektiv* (1999). Uppsala: Ord och form AB. s. 12

<sup>14</sup> Connell (1996) s. 96,102



symboliserar styrka och trygghet. Manligheten kopplas ofta till kropp, kön, sexualitet identitet, makt, erfarenhet, stabilitet, lugnare, mer saklig, rationell och att vara dålig på att prata om känslor är.<sup>15</sup> Enligt Johanssons undersökningar innebär manlighet att ha kontroll över händelser samt att kunna ta hand om sig själv och inte vara beroende utav någon annan och hjälplös.<sup>16</sup> Att vara en ledare eller att ha en ledarroll uppfattas också som manligt enligt Johanssons undersökningar. Men också att vara pappaledig är manligt, bilden av en bebis på en mans arm är manligt. Skägg och skogshuggaridealet är manligt och att uppfattas som bög är omanligt.<sup>17</sup> Fjolla och bög säger människan till män som inte lever upp till det manliga idealet. Män söker ofta bekräftelse av andra män när det gäller sin manlighet. I exempelvis fotbollsmiljöer är ofta skämt som bög vanligt. Detta görs för att heterosexualiteten måste säkras och då använder män sig av skämt gällande sexualiteten.<sup>18</sup> Män vill vara självsäkra, maktfullkomlig och trygga i sin sexualitet. Detta är förutfattade meningar som många gånger är komplexa.<sup>19</sup>

## 5.2 Socialisation och könsroll

Kvinnor och män följer en allmän uppsättning av de förväntningar som är knutna till sina kön. Detta gör att det finns två könsroller inom alla kulturella miljöer som definieras som manligt och kvinnligt. Maskulinitet och femininitet är könsroller som har skapats av inläring samt socialisation. Familjen, skolan och massmedia överför förväntningarna som individen har på sin könsroll. Olika könsroller definieras genom förväntningar och normer, genom förväntningar är könsroller knutna till en biologisk status. Exempel på detta är att man ger pojkar svärd medan flickor får en docka att leka med. Pojkar uppfostras till att inte gråta och vara tuffa medan det är accepterat för en liten flicka att gråta och visa känslor. Vanligtvis ses könsroller som kulturella produkter av biologiska könsskillnader. Men så är inte alltid fallet eftersom rollnormerna är socialt relaterade kan de också förändras genom sociala processer där familj, skola, massmedia överför nya förväntningar. Könsroller är spelandet av rollen eller handling kopplad till en struktur som definieras genom biologiska skillnader, alltså uppdelningen mellan manligt och kvinnligt och inte till en struktur som förklaras via sociala relationer. Genom hinder att knyta an till kulturella konstruktioner av manlighet bildas en asymmetri mellan strukturella dimensioner av männens erfarenheter och verklighet av att vara män på konkret nivå. Asymmetrin är en relation som endast går emot en riktning.<sup>20</sup>

Ljung och Lennartsson tolkar asymmetriens betydelse som en viktig förklaring till mannens allt mer osäkra framträdande. Här poängterar forskarna att männens osäkerhet inte alltid behöver ses som något negativt. Mäns erfarenheter stämmer inte överens med hur mannen egentligen är. Ett exempel här är medelåldersmannen som har uppfattats som familjeförsörjande och arbetet som sin manliga roll, sedan när skilsmässan blir ett faktum är det arbetet som orsakat skilsmässan. Detta vill säga att mannen har missat sin roll i hemmet samt känslomässiga faktorer samtidigt som han anser sig ha gjort det som förväntas av honom som man. Vid en skilsmässa tar mannen mer ansvar för familjen och då en nära kontakt med barnen upplevs som lustfyllt. Det finns fortfarande sammanhang där förmågan till att leva upp till traditionella föreställningar om manlighet utgör ett viktigt kulturellt kapital. I populärframställningar som media, film, litteratur existerar den feministiska, medvetna

---

<sup>15</sup> Johansson (2005) s. 17

<sup>16</sup> Ibid, s. 86

<sup>17</sup> Johansson (2005) s. 90

<sup>18</sup> Ibid, s. 178

<sup>19</sup> Ibid, s. 178

<sup>20</sup> Connell, (1996) s. 39-45

mannen som inte ingår i det manliga idealet. Det råder enligt Ljung och Lennartsson en konflikt angående hur en bra man är och borde vara.<sup>21</sup>

### 5.3 Arbets- och familjesituation

Män i kris har blivit ett vanligt problem och arbetet för att hjälpa män att hantera de känslor som har uppkommit av ett uppbrott från en livslång relation ökar. En maskulinitet i kris kan beröra uppbrott ifrån en partner, vårdnadstvist och ekonomi men också problem som sorg, vilsenhet och försämrade självkänsla. Nu handlar den manliga krisen snarare om den sociala maktstrukturen, som tidigare sågs som naturlig och självklar.<sup>22</sup>

Samtliga livsformer konkurrerar med varandra, de olika livsformerna är närvarande i individens individuella och samhälliga medvetande. Ska man gifta sig tidigt eller leva ensam, karriär eller tillfällig lösning, leva som socialfall eller tjänsteman, fattig eller rik, mansgris eller "mjukis", planera sin framtid eller bara leva i nuet, plugga eller skaffa sig yrkeserfarenhet. Detta är några av många val en ung människa ställs inför redan i tidig ålder. Varje enskild individ har föreställningar, kunskaper och bilder som skapar en syn på olika levnadsformer. Detta betyder inte att unga människor kan välja fritt om hur livet ska te sig. Det är svårare att bestämma sin framtid på grund av hög arbetslöshet och konkurrens på alla livets arenor, men samtidigt finns det mer val så därför känner sig unga människor så misslyckade och klivna. Människan har möjligheten till att välja sin sexualitet, kropp, yrke, liv och sättet att förhålla sig till sociala relationer. Samtidigt som vi också vet att det finns en stor klyfta mellan förväntningar, faktiska möjligheter och resultat.<sup>23</sup> Johansson säger: "faktum är att vi lever i en tidsålder då många människor kan nå framgångar som skulle ha varit otänkbara förr i tiden"<sup>24</sup>

Det är upp till individen att välja skola, arbete, karriärväg, partner, fritidssysselsättning och liv. Människan ska dessutom förvalta och ta hand om sina egna pengar, välja saker som exempelvis vilken läkare de vill gå till och när de väl är där måste de också ta ställning till vilken medicin individen vill använda sig av. Det är bara ett exempel på alla beslut människan måste ta vilket skapar en rädsla för att välja fel.<sup>25</sup> Sjukskrivningarna är också fler och antalet ökar stadigt. Även om vi i västvärlden lever ett liv där det materiella samt kunskapsmässiga möjligheterna är goda och ger oss ett gott liv, verkar det som att folkhälsan har försämrats.<sup>26</sup>

I samhället råder arbetslöshet vilket bidrar till att inte alla människor har möjlighet till att försörja sin familj. För en individ som har vant sig vid en fast anställning kan det upplevas som negativt att bli arbetslös. Under de senaste åren har anställningstryggheten blivit allt sämre och tryggheten på en arbetsplats har minskat. Individen vet inte längre hur framtiden ska se ut, om man blir uppsagd eller befordrad. Att stå för insikten om att kanske bli utan jobb skapar oro och stress. Det traditionella familjemönstret har förändrats då fler kvinnor numera har ett lönearbete och mannen är inte längre ensam försörjare.<sup>27</sup> Idén om manlighet är förknippat med att komma bort ifrån hemmet samt att ha tillräckligt hög lön för att slippa försörja sin familj med hjälp av bidrag. Enligt Giddens har studier visat att arbetslöshet inte skulle vara orsaken till en manlighetskris hos män, men vissa delar av den traditionella

---

<sup>21</sup> Ljung och Lennartsson, (2004) s.120

<sup>22</sup> Ljung och Lennartsson, (2004) s. 115

<sup>23</sup> Johansson (2006). s. 173

<sup>24</sup> Ibid, s. 173

<sup>25</sup> Ibid, s. 209

<sup>26</sup> Johansson, (2006) s.169

<sup>27</sup> Giddens, (2003) s. 345-349

manligheten har försvagats.<sup>28</sup> Kraven på män ser olika ut på grund av vilken kultur och umgänge de vistas i. Det som påverkar unga människors identitet och prestation är det ständiga registrerande, mätande, jämförande, och bedömande mellan människor i samhället.<sup>29</sup>

Männen måste också finna sig i att det inte är lika självklart att kvinnan ska stanna hemma och stötta mannen i hans karriär.<sup>30</sup> Ny konstruktion av maskuliniteten har Abrahamsson börjat kunna se och skilja ut inom organisationer. Många organisationer i dag har enligt Abrahamsson fokus på mjuka och ödmjuka egenskaper, liksom omsorg och flexibilitet samt relationsorientering, samarbete och kommunikation. Organisationens tvång till anpassning i vårt moderna samhälle har bidragit till att maskulinitet och manlighet har bytt form för att passa bättre in på dagens kompetenskrav. Detta är ett resultat av jämställdheten på arbetsmarknaden då man måste tillgodose alla individers behov.<sup>31</sup>

Enligt Bekkengen har barnorienterade män en maskulinitet som placeras högt i maskulinitetshierarkin. En barnorienterad man framställs idag som något positivt i media och får därmed en maskulinitet som står högt i hierarkin. Det finns dock tecken som visar på motsatsen, på vissa arbetsplatser kan en man få kritik av andra män om han vill vara pappaledig.<sup>32</sup>

Thomas Ziehe framhåller att i dagens samhälle lever unga människor i en kultur som fostrar oss till att önska det mesta av livet. Med det menar Ziehe, att individer känner krav på sig att uppleva så mycket som möjligt i såväl privata som kärleksrelationer. Individer har höga krav på sig själva med en önskan om att få alla förväntningar uppfyllda. När detta inte infrias blir unga människor frustrerade, vilket kan leda till en negativ självbild. Det har skett sociokulturella förändringar för unga människor i vårt samhälle.<sup>33</sup> Det har också skett en förändrad arbetsfördelning i hemmet. Familjerollen står under stora förändringar i dag inte minst när det gäller skilsmässor och separationer. Skilsmässor och antalet giftermål har drastiskt förändrats under efterkrigstiden. Det vill säga att antalet skilsmässor har ökat medan antalet giftermål har minskat. Den största delen av befolkningen lever ensamstående och den kraftigaste ökningen har skett i åldersgruppen tjugofem till trettiofyra år. Ensamstående har ökat från 18 till dagens 30 %. Antalet ökade skilsmässor har ökat beroende på sociala förändringar enligt Giddens. En av orsakerna till ökningen av skilsmäsoantalen beror på att kvinnor idag inte är lika ekonomiskt beroende av sina män som tidigare generationer. De nöjer sig inte längre i att stanna hemma och vara beroende ekonomiskt.<sup>34</sup>

## 5.4 Sexualitet

Undersökningar visar att männen ofta känner sig utsatta och osäkra i sin sexualitet. Den gamla bilden av mannen som aktiv och kvinnan som passiv har successivt förändrats till det motsatta. I många sammanhang är det fortfarande män som har en överordnad position men när det gäller sexuellt har samhället en komplex bild av verkligheten. Ett exempel på detta är att en man som anses vara dominant på jobbet även förväntas vara det i sin sexualitet. Att mannen är trygg i sin sexualitet är inte alltid ett faktum. Det finns en bild av mannen som har skapats av föreställningar om manligheten som ofta inte är förankrade i verkligheten. Det är vanligt att många män söker sig till homosociala miljöer där de kan umgås enbart med män

---

<sup>28</sup> Ibid, s. 127-128

<sup>29</sup> Ibid, s. 176

<sup>30</sup> Eriksson, Ulla. (2000). *Det mangranna sällskapet. Om konstruktionen av kön i företag*. Göteborg BAS s. 176

<sup>31</sup> Abrahamsson, L (2004). *Kön görs även i moderna organisationer*. Sociologisk forskning nr:1 s. 3-10

<sup>32</sup> Bekkengen, Lisbeth. (2002). *Man får välja*. Malmö: Liber. s.

<sup>33</sup> Ziehe, Thomas (2003) *Ny ungdom- Om ovanliga läroprocesser*. Sverige: Noprstedts Akademiska förlag. s. 32-50

<sup>34</sup> Giddens, (2003) s. 347-349

och stärks av den manliga gemenskapen. I en homosocial miljö odlas ofta en machoattityd och sexistiska skämt utgör vardagen enligt Johansson. Begreppet homosocialitet är samkönade vänskapsband som inbegriper bland annat lojalitet, gemensamma erfarenheter och allianser som också måste betraktas som ett moraliskt system av normer och förväntningar. I en relation till kvinnor försöker männen vara jämställda men i kamratgänget kan de agera annorlunda och hävda en extrem sexism. Detta gör att mannen riskerar att blir klivna i sitt förhållningssätt till sin sexuella identitet. Bakom denna komplexa manlighet finns oftast en manlighet präglad av osäkerhet med en rad olika sociala fobier.<sup>35</sup>

Det råder en sexualisering av kroppen, både män och kvinnor exponeras sexuellt. Allt fler män söker sig till plastikkirurger för att åtgärda diverse skönhetsfel. Detta har bidragit till att unga män får en problematiserande förhållningssätt till sexualitet på grund av alla nya krav. Dagens snabba utveckling har bidragit till att många unga människor har mer sexuell erfarenhet och krav på sig än sina föräldrar.<sup>36</sup> Unga män framställs som sexuellt hotfulla, potenta och kåta. Under den bild som samhället har på könsroller finns det en räddare, osäkrare och svagare man som oroar sig för impotens. Fast mannen vill gärna framställa sig själv som potent och lycklig. Oron för att inte räcka till sexuellt är vanligt bland unga män. Detta skapar frustration och osäkerhet, fruktan för att misslyckas är stor i vårt informationssamhälle. Alla kraven detta för med sig gör att många unga män får tillfällig impotens. Att inte kunna tillfredställa sin partner sexuellt anses för många män som ett oerhört nederlag för manligheten.<sup>37</sup>

Enligt Liljeström för vi ett erotiskt krig mellan kvinnor och män. Det är en kamp om vem som är minst beroende av varandra vilket skapar ett passivt motstånd hos kvinnor och ångest hos män. Om könen slöt erotiskt fred skulle människan vinna både tillit och personlig gemenskap, enligt Liljeström. Mistro, dubbelhet och taktiskt spel minskar om männen och kvinnorna hittar fram till varandra. Det sexuella spelet gör män mer osäkra på vad kvinnor egentligen vill ha.<sup>38</sup> Människan har en längtan efter subjektivisering och med det menar han att individen numera har en större saknad efter intensiva känslor. Människorna är känsligare nu än i tidigare generationer. Relationernas upplevelser har fått en känslomässigare betydelse bland unga människor vilket Ziehe förespråkar.<sup>39</sup>

## 5.5 Kroppsidealets förändring

Precis som kvinnor vänder sig män i allt större utsträckning till plastikkirurger för att åtgärda upplevda kroppskomplex. Det är ett enormt utbud av tidningar, tv-program och annat som riktar blicken mot kroppen. Detta har bidragit till att människan har förändrat sitt förhållningssätt till sitt utseende, nya ideal och krav smyger sig på männen. I framtiden är det kanske genom fitnessstränaren och plastikkirurgens ögon vi bedömer och granskar våra kroppar. Förr ansågs hård träning och diet mer passande om individen ville förändra sin kropp. Detta ansågs som ett acceptabelt sätt att påverka de kroppsliga förutsättningarna. Det är nu ett helt annat förhållningssätt som råder. Johansson menar att gränsen mellan det naturliga och onaturliga har flyttats.

Att göra ett kirurgiskt ingrepp blir allt vanligare och tron på att hitta sitt sanna jag genom detta onaturliga sätt blir också vanligare för män. Genom att vara helt "rätt" tror individen att det sanna självet ska upptäckas genom, terapi, träna eller besöka en plastikkirurg. Men frågan

---

<sup>35</sup> Johansson, (2005) s. 11-18

<sup>36</sup> Ziehe, (2003) s. 32-50

<sup>37</sup> Ibis, s. 11-18

<sup>38</sup> Liljeström, (1993) s. 127

<sup>39</sup> Ziehe, (2003) s. 32-50

är om det verkligen finns något sant själv som väntar på att bli upptäckt. Människan kanske helt enkelt måste acceptera sig själva istället.<sup>40</sup> Adler menar att människor med kroppsliga defekter har lättare för att utveckla en dålig självkänsla och uppleva sig som underlägsen av andra människor. Åtgärda individen dessa fysiska missbildningar kunde också de fungera som bot mot psykiska problem.<sup>41</sup> Detta citat är enligt Johansson plastikkirurgens sätt att resonera kring plastikkirurgin där ett ”fult” utseende definieras som missbildningar och handikapp. ”Varför ska någon behöva lida av handikappet att ha en utpräglad ful kropp? Varför inte låta modern vetenskap ge honom ett normalt ansikte och samma chans som alla andra.”<sup>42</sup> Estetisk plastikkirurgi kom under nittonhundratalet, tidigare har plastikkirurgin

sysslat med att åtgärda kroppsliga defekter som har uppkommit av fysiska skador som missbildningar eller krigsskador.<sup>43</sup>

På åttiotalet utvecklades en förebild som kallas fitness. Fitnesskulturen kommer ifrån bodybildning, workout och syftet var att bekämpa negativa konsekvenser av åldrandet och behålla ungdomen så länge som möjligt. Det har visat sig att fitnesskulturen har influerat mer män där hälsa, mat samt livsstil har blivit allt viktigare enligt Johansson. Genom att träna fitness får individen en mer skulpterad kropp och det som tidigare ansetts manligt har fått en ny och mer ”feminin” träningsform.<sup>44</sup> Allt fler människor känner sig missnöjda med sina kroppar vilket har resulterats i att ett självhat kan utvecklas hos dessa människor.

I början på nittonhundratalet drabbades fler män av så kallad nervsvaghet. Detta var ett resultat av att människor hade svårt att anpassa sig till samhället, modernitet och den ”snabba tiden”. Fler människor vill ändra sin personlighetsidentitet och jämförandet samt strävan efter att vara någon annan är större idag. Människa har svårare att älska sig själv och detta resulterar sig också i att individen får svårare att älska och att bli älskade av andra.<sup>45</sup> Johansson skriver att människor egentligen inte önskar sig saker som makt och prestige, men de förleds att tro att detta är bra och värdefullt. Framgång och rikedom är förknippat med hur människan definierar lycka.<sup>46</sup> Forskare hävdar att individen lever i ett risksamhälle där människan matas med information om alla faror som det moderna samhället medför. Detta blir en del av vårt medvetande och förhållningssätt till livet. Människan tränar, äter nyttigt och är mer medveten ändå utsätter sig hon sig för mer prestationskrav, stress och kirurgiska ingrepp.<sup>47</sup>

Männen fokuserar mer på utseende, umgängesstilen, sexuellt beteende och valet av vänner. Denna utveckling tar oss längre ifrån våra formade traditionella normer där manligheten symboliseras av den hegemoniska manligheten. Enligt Ziehe handlar det egentligen om en frigörelse från bindningar till traditionerna. Individen har mer möjligheter till att utveckla sig och forma sitt liv, detta har lett till beslutsproblem och beslutsångest bland individer i samhället.<sup>48</sup>

En stor förändring i dagens samhälle är vårt sätt att konsumera och exponera oss. Det materiella har blivit viktigare och saker som kläder, hus, bil, resor och andra värdefulla ting har blivit ett sätt att demonstrera levnadsstandard. Jämförelsen med andra blir större och till slut

---

<sup>40</sup> Johansson, (2006) s. 158-159

<sup>41</sup> Ibid, s. 150

<sup>42</sup> Ibid, s. 150

<sup>43</sup> Johansson, (2005) s. 149

<sup>44</sup> Johansson, (2006) s.129-130

<sup>45</sup> Ibid, s. 53

<sup>46</sup> Ibid, s. 31

<sup>47</sup> Ibid, s. 108-109

<sup>48</sup> Ziehe, (2003) s. 32-50

blir kraven helt ohållbara. Förväntningarna på att ”vara något” är stor och kan knytas samman med prestationsaspekten.<sup>49</sup>

## 6. Teori

I detta kapitel bearbetas R.W Connells teori om hegemoniska maskuliniteter och genushierarki. Vi börjar kapitlet med att beskriva genus som struktur av social praktik som sedan följs av stycket relationer mellan maskuliniteter. Vi har valt att presentera genushierarkin utifrån följande begreppsordning hegemonisk maskulinitet, underordnad, delaktighet och marginalisering.

### 6.1 Genus som struktur av social praktik

Enligt Connell är genusrelationer resultatet av vardagligt samspel och vardaglig praxis. Genusordningen är en förklaring till de maktrelationer mellan manligt och kvinnligt som finns i vårt samhälle. En individs beteende och handlingar har en omedelbar koppling till gemensamma sociala arrangemang i samhället som hela tiden återkommer och är föränderligt över livstid och generation.<sup>50</sup>

Vardagslivet organiseras genom genusprocesser i samspel med en reproduktiv arena som symboliseras av den mänskliga reproduktionens fysiska processer och strukturer. Dessa kan exempelvis vara kroppsliga genusskillnader, samlag, barnomsorg, barnafödande samt genuslikheter. Genus är inte en social praktik som är reducerad till kroppen, snarare en social praktik som hela tiden förknippas till den mänskliga kroppen och det den gör. Genusrelationer som existerar mellan mänskliga relationer och organiseras genom reproduktionsarenan är en av samhällets mest betydelsefulla strukturer. Connell menar att den sociala praktiken är uppfinningsrik och kreativ, den sociala praktiken är outvecklad och bildas genom avgränsade strukturer av sociala relationer som svarar mot särskilda situationer.<sup>51</sup>

Mänskliga handlingar resulteras i större enheter där femininitet och maskulinitet är en konfiguration av genuspraktiken. Om forskaren använder ett dynamiskt synsätt till hur praktiken formas och bildas kommer de att kunna se maskulinitet och femininet som ett genusprojekt. Allt är strukturerat av genusordningen, allt från den kulturella och individuella livsvägen till stater och olika institutioner.<sup>52</sup>

Den genusstrukturering som skapas av praktiken är inte alltid beroende av det biologiska sambandet med reproduktionen. Den kedja som övergår till reproduktionsarenan är social. Exempel på detta är när individer inom försvaret ifrågasätts, diskrimineras och utestängs på grund av sitt val av sexpartner. Militärer ska ha en hård och stark sammanhållning som även har medfört att de vill hålla kvar den maskulinitet som finns på arenan bland dessa militärer. I militärens normer och värderingar accepteras inte homosexualitet och ett feminint beteende. Genus är till sitt inre en komplex struktur, inom detta skapas och läggs en mängd olika logiker på varandra. Den vikt som råder på den komplexa strukturen är av största grad viktig i analys av maskulinitet enligt Connell.<sup>53</sup>

Männen i dagens västerländska samhälle har fördelar och en viss utdelning av patriarkatet. I första hand rör det sig om makt som innefattar ära, prestige och rätten att bestämma. Det innebär också stora fördelar ekonomiskt att vara man enligt Connell. Den patriarkala synen på kvinnan som svag, känslig och underordnad har också haft en stor

---

<sup>49</sup> Ibid, s. 32-36

<sup>50</sup> Giddens, (2003) s. 124

<sup>51</sup> Connell, (1996) s. 95-96

<sup>52</sup> Ibid, s. 96

<sup>53</sup> Connell, (1996) s. 97

genomslagskraft. Ett exempel är på detta kan vara att en kvinna som har varit fysiskt kapabel att försvara sig när hon har blivit misshandlad av sin man, men accepterat misshandeln och har därmed definierat henne som svag och hjälplös. Detta är exempel på den patriarkala utdelningen som skapar män som en grupp i privilegierade i samhället och kvinnor som mindre privilegierade. Connell menar också att den patriarkala ordningen även kan begränsa mannen. Den förbjuder vissa känslor, förbindelser och njutningar som den själv har producerat. Spänningar och kristendenser kan uppstå kring mannens rättigheter i samhället och äktenskap. Exempel är förbudet mot homosexuell tillgivenhet i ett samhälle som konstant producerar homosociala institutioner.<sup>54</sup>

Genusstrukturerna bör enligt Connell delas upp i en tredelad modell på relationer som skapats av produktion, katexis (emotionell bindning) samt makt. De relationer som är skapade av makt berör bland annat den underordning som vidrör kvinnor samt den dominans som finns inom manligheten. Makten verkar genom sociala förhållanden som oftast vidrör auktoritet, våld samt ideologi i institutioner som exempelvis hemmet, staten och militären. Det råder ett patriarkat trots att vissa omflyttningar skett, detta gäller bland annat i kvinnoleda hushåll, där kvinnor har varit lärare med män som elever. Trots motståndet av feminismen består patriarkatet mellan kvinnor och män men det har uppstått svårigheter för den makt som männen besitter. Detta har resulterat i legitimitetsproblem med stor vikt på den politik som vidrör maskuliniteten.<sup>55</sup>

Begreppet katexis vidrör, enligt Connell åtrån som har en genusformad karaktär vilket är självklart enligt den freudianska terminologin. Likaså när det gäller emotionell energi i relationen till ett objekt. Detta är något som existerar inom alla oberoende av vilken sexuell läggning. Genusordningen har bidragit till praktiker som väcker och formar åtrå. Här finns vissa politiska frågor som kan ställas angående syftet till åtrån. Syftet är ömsesidig njutning, ensidig, tvåsidig eller handlar det om gemenskap? Dessa frågor har blivit betydelsefulla för feminismen, sexualanalysen i förhållande till heterosexuellitet och mäns dominanta ställning i samhället. Katex innefattar den dynamik som existerar i nära kärleksmässiga relationer och handlar om sex och åtrå i första hand, men även barnuppfostran.<sup>56</sup>

Genus är ett sätt att forma och ordna sociala praktiker i största allmänhet och ingår ständigt i andra sociala strukturer. Det är även så att genus interagerar med nationaliteter, klass samt olika positioner i världen. Connell skriver att det är svårt att förstå hur arbetarklassens maskulinitet skapas om forskaren inte lägger fokus på genuspolitiken och klass. Klass, globala orättvisor, ras kan inte förstås utan genus och vice versa. Genuspolitiken har i sin helhet en viktig och betydelsefull roll i världens globala och kollektiva livsöde.<sup>57</sup>

Under de senaste tvåhundra åren har maskulinitetens historia fått nya hegemoniska former. Orsaken till detta tror Connell är tre, kvinnor har kommit och utmanat samt trotsat genusordningen, den industriella kapitalismen samt det samhälliga imperiets maktbalanser. Genuspolitiken genomgick en drastisk förändring under artonhundratalet då feminismen uppkom och drogs in i politiken. Här blev det en snabb kamp för kvinnans rättigheter på den offentliga arenan. Samtidigt som detta var även medelklasskvinnorna aktiva i att skapa förändringar i familjer och moral vilket kom att medföra förändringar i adelsmännens sexuella privilegier. Feminismen uppkom och kvinnorna började arbeta vilket resulterade i att de blev mindre ekonomiskt beroende av sina män och fick mer makt i samhället. Ett synsätt i den traditionella bilden av maskulinitet är dominans och underordnanden vilket inte längre är helt självklart när det blivit mer jämställt och därmed förändras genusrelationerna. Detta

---

<sup>54</sup> Connel, (1996) s. 110

<sup>55</sup> Ibid, s. 97

<sup>56</sup> Ibid, s. 98

<sup>57</sup> Ibid, s. 99

förändrade och förändrar männens villkor för patriarkatet som bidrar till en förändrad hegemonisk maskulinitet<sup>58</sup>

## 6.2 Relationer mellan maskuliniteter

Connell hävdar som många andra att de inte räcker att dela in samhället i män och kvinnor för att synliggöra de komplexa maktstrukturerna som finns. Det finns en rad olika faktorer som spelar in som exempel klass och etnicitet. Connell går i sin teori ett steg längre och menar att det inte räcker att ha en öppnare syn på genus, där utrymme ges åt flera olika maskuliniteter. Han hävdar att det ofta ändå rör sig om generaliseringar.

Genom samspelet mellan kön, ras och klass har forskare kunnat urskilja multipla maskuliniteter; svarta som vita, arbetarklass som medelklass. Enligt Connell är detta positivt och kan leda till andra förenklingar. Connell tror att det finns flera maskuliniteter som exempelvis en svart maskulinitet, eller en arbetarklassmaskulinitet.<sup>59</sup>

Vid studier av maskuliniteter finns också risk för att de framstår som olika livsstilar eller konsumentval. Connell menar om forskare närmar sig frågan utifrån relationer blir det lättare att urskilja maskulinitetens interna maktstruktur och det tvång som genuskonfigurationerna bildar. Genusordningens maktrelationer är inte endast verksamma mellan män och kvinnor utan också män emellan. För att kunna studera dessa relationer har Connell skapat en analysmodell för multipla maskuliniteter. Där riktas fokus på relationen mellan de många olika maskuliniteter som kan finnas i det sociala samt vilka konkreta uttryck maktutövandet maskuliniteter emellan kan ta.<sup>60</sup>

Connells modell bygger på en grundläggande princip om att det finns en hegemonisk manlighet, detta är ett dominerande mansideal i ett givet samhälle. Detta ideal måste alla män förhålla sig till på ett eller annat sätt enligt Connell. Denna analys är också avgörande för hur maktrelationer skapas mellan män och upprätthålls. Mäns relation till den hegemoniska maskuliniteten delar Connell in i en modell som har tre kategorier: underordnade, delaktighet och marginalisering. Enligt Connell finns det ett flertal uttryck för manlighet och kvinnlighet, och det är alltid hegemonisk manlighet som är överst i genushierarkin. Den hegemoniska manligheten underordnar flera varianter av manligheter och kvinnligheter. Den underordnade manligheten är den homosexuella mannen som ligger längst ner i genushierarkin.<sup>61</sup>

Kvinnligheter formas utifrån underordnade positioner och i relation till den hegemoniska manligheten. Connell identifierar två former av kvinnlighet, den första är den "framhävda" kvinnligheten. Denna typ av kvinnlighet är fokuserad på att tillgodose mannens intressen och kännetecknas som omsorgsfull, empatisk samt en trogen följsamhet. Detta är en kvinna som ung förknippas med sexuell mottaglighet och som äldre med eventuellt moderskap. Enligt Connell är den framhävda kvinnligheten en kvinna som oftast ses i media, säljkampanjer samt reklam. Den andra kvinnligheten av underordnad form förkastar den typ av kvinnlighet som presenteras ovan. Den framhävda kvinnligheten tar stor plats som påverkar denna kvinnlighet, på så sätt att den lätt suddas ut bland de övriga. Denna kvinnlighetstyp kallas den motståndskraftiga och symboliserar oftast ogifta kvinnor, feminister, lesbiska, prostituerade och industriarbetare. För att tydliggöra detta kommer en bild här nedan på Connells genushierarki:<sup>62</sup>

---

<sup>58</sup> Connell, (1996) s. 190-192

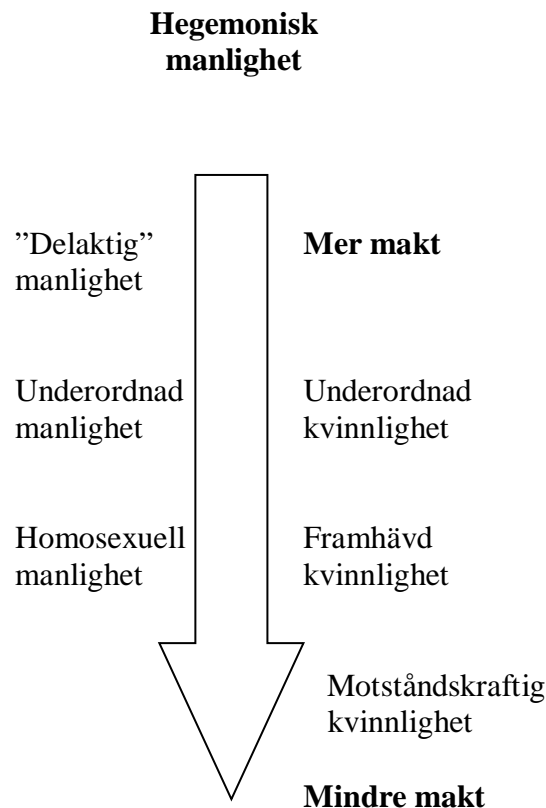
<sup>59</sup> Ibid, s. 100

<sup>60</sup> Ibid, s. 100

<sup>61</sup> Ibid, s.101-102

<sup>62</sup> Giddens, (2003) s. 124-125





Figur 1: Giddens, Anthony. (2003). Sociologi. Cambridge: Polity Press s. 124

### 6.3 Hegemonisk maskulinitet

Hegemonibegreppet myntades i en analys om klassrelationerna av Antonio Gramscis. Begreppet hegemoni symboliserar en grupp individer som kan upprätthålla och hävda en stark och ledande roll i samhället som beskrivs som det dominerande mansidealet. Connell menar att det inte finns någon på förhand given konfiguration för hur en hegemonisk maskulinitet ser ut, den är enligt Connell historiskt föränderlig och kan se olika ut i olika samhällen. Den hegemoniska positionen är alltid mer eller mindre omstridd och ifrågasatt därför anser Connell att hegemonibegreppet är användbart. "Det hänvisar till den kulturella dynamik som gör att en viss grupp kan hävda och upprätthålla en ledande position i samhällslivet. Kulturellt sett höjer sig vid en given tidpunkt en viss form av maskulinitet över andra former".<sup>63</sup>

Bara för att det finns en hegemonisk maskulinitet i ett samhälle behöver inte det betyda att den bilden överensstämmer med de mäktigaste bland männen. Den hegemoniska maskuliniteten, är enligt Connell, i första hand en idealbild. Individer med stor makt eller rikedomar kan i sitt privatliv befinna sig långt ifrån det hegemoniska mönstret. Enligt Connell ligger sambandet mellan kulturella ideal och institutionell makt mer på den kollektiva nivån. De högsta nivåerna inom näringslivet, militären och staten erbjuder en övertygande bild av

<sup>63</sup> Connell, (1996) s. 101

maskuliniteter. Connell beskriver hegemoniska maskuliniteten som den konfiguration av genuspraktik som innehåller det för tillfället accepterade svaret på frågan om patriarkatets legitimitet. Med detta menar Connell att det är svårt att få en maktposition i samhället om individen inte till viss grad överensstämmer med det hegemoniska idealet eller åtminstone accepterar det. Den hegemoniska maskuliniteten är dominerande i samhället och uppträder på grund av den auktoritet det innebär vilket gör den svår att rubba.<sup>64</sup>

Även om feministiska kvinnor och män kan utgöra ett hot mot den hegemoniska maskulinitetens position är det troligt att den kommer att förändras genom att långsamt underbyggas än genom någon genusrevolution. Connell hävdar att det framgångsrika hävdandet av auktoritet snarare än direkt våld är ett av hegemonins största kännetecken men påpekar också att den kan förändras utifrån. Dominerande föreställningar om maskulinitet kan alltid utmanas av andra grupper och en ny hegemoni kan konstrueras enligt Connell.<sup>65</sup>

I det flesta samhällen förknippas hegemonisk maskulinitet med att vara vit, gift, heterosexuell, fysisk stark med makt. Enligt Connell är detta ett ideal som många män strävar efter men det är få som når upp till dessa kriterier. Den hegemoniska manligheten är inte någon maskulinitet som är lika hos alla män som innehar dem, den förändras efter karaktärstyp från person till person. Det är maskuliniteten som upprätthåller det hegemoniska anseendet i en viss form inom genusrelationerna. Connell anser att individens anseende och hegemoniska manlighet kan konstant ifrågasättas.<sup>66</sup>

## 6.4 Underordnade

I det kulturella ramverket finns specifika genusrelationer formade av underordning och dominans mellan de olika kollektiva grupperna av män. Connell talar utifrån det amerikanska samhället där den heterosexuella gruppen är mest dominant och den homosexuella gruppen är underordnad. Underordnandet sker på flera nivåer, dels den kulturella stigmatiseringen av homosexuell identitet, dels menar Connell att det finns en stor mängd konkreta praktiker genom vilka homosexuella män underordnas. Exempel som Connell tar upp är hämtade ifrån dagens USA och inkluderar bland annat politisk uteslutning, kulturell smutskastning, legalt våld (fängslande enligt sodomiförordningen), gatuvåld, ekonomisk diskriminering och personlig bojkott. Förtryck gör att homosexuella män hamnar i botten av männens genushierarki. Att vara homosexuell i den patriarkaliska ideologin är en förvaringsplats för allt som symboliskt har utestängts från den hegemoniska maskuliniteten. Det inkluderar allt ifrån fåfäng inredningsstil till anala samlag.<sup>67</sup>

Underordnandet handlar inte bara om homosexuella, men nästan alla former av underordnade maskulinitet är förknippat med femininitet. Glåpord som mes, morsgris, fegis, ynkrygg, mammas gosse, nolla med mera identifierar den underordnade maskuliniteten. Underordnade maskuliniteter får på detta vis ofta fungera som den hegemoniska maskulinitetens motsats som innebär att inte vara en mes, att inte klä sig som en fjolla eller liknande.<sup>68</sup>

---

<sup>64</sup> Connell, (1996) s. 101

<sup>65</sup> Ibid, s. 101

<sup>66</sup> Ibid, s. 100

<sup>67</sup> Ibid, s. 102

<sup>68</sup> Ibid, s. 103

## 6.5 Delaktighet

Den hegemoniske mannen är en idealbild som få män lever upp till och det behöver inte nödvändigtvis vara just dessa män som har makt och auktoritet i ett givet samhälle. De män eller mansbilder som utgör idealbilden av den hegemoniska maskuliniteten är oftast en liten och obetydlig skara. De män som på olika sätt har lyckats uppnå idealet tillhör den grupp som befäster den hegemoniska maskulinitetens ställning.<sup>69</sup>

Män som lever upp och strävar efter det hegemoniska idealet är bara indirekt en del av den hegemoniska maskuliniteten. Connell menar att de är delaktiga i det hegemoniska projektet, de tar alltså del av den patriarkaliska utdelningen utan att befinna sig i patriarkatets frontlinje. Därför är inte de heller lika hotade och ifrågasatta som den hegemoniska idealmannen, de är helt enkelt ”vanliga män”. Connell beskriver dem som en ”slöare” version av den hegemoniska maskuliniteten eftersom de inte lever upp till de hegemoniska kriterierna men ändå upprätthåller dem. Äktenskap, faderskap och samhällsliv innehåller ofta en rad kompromisser med kvinnor snarare än naken dominans eller ett icke ifrågasatt utövande av auktoritet. En man som erhåller en utdelning av patriarkatet respekterar sina kvinnliga medmänniskor, fruar samt mödrar. Detta innebär även att våld mot kvinnor är helt oacceptabelt. Denna manstyp gör sina sysslor, delar med sig av sina ägodelar och intjänade pengar till sin familj.<sup>70</sup>

## 6.6 Marginalisering

Man kan se dessa maskuliniteter som konkurrerande maskuliniteter, eftersom de kan erbjuda alternativ till den hegemoniska maskuliniteten med andra ideal och andra strategier. Den hegemoniska maskuliniteten är sammankopplad med auktoriteten i ett samhälle, både kulturellt och socialt är ändå de övriga, icke hegemoniska maskuliniteter marginaliserade. Connell hävdar att det finns möjlighet att utmana, konkurrera och göra motstånd mot den hegemoniska manligheten. Därför finns det i Connells modell en möjlighet att vara delaktig i genushierarkin även som marginaliserad. Den marginaliserade maskuliniteten kan delta i det hegemoniska projektet på vissa sätt men också vara utestängd på andra sätt. Detta gör att den marginaliserade maskuliniteten aldrig blir lika delaktig på samma villkor som den hegemoniska. Därför blir det en lämpligare term för att beskriva marginaliserade maskuliniteters deltagande i delar av den hegemoniska maskuliniteten som samarbete. Det finns en uppsjö olika positioner och relationer mellan de olika maskuliniteterna i Connells teori. De innehåller auktoritetsutövande och undertryck som delaktighet och samarbete. Det är också viktigt att komma ihåg att modellen fungerar som ett slags ramverk, då dessa relationstyper aldrig uppträder i en helt renodlad form utan blandas, samverkar och kolliderar hela tiden.<sup>71</sup>

## 7. Metod

Avsnittet innehåller en redovisning för studiens metodologiska förutsättningar och ett beskrivande stycke om hermeneutiken och den hermeneutiska spiralen.

---

<sup>69</sup> Connell, (1996), s. 103

<sup>70</sup> Ibid, s. 103-104

<sup>71</sup> Ibid, s. 104-105

## 7.1 Metodologiska förutsättningar

Forskningsmetoden kvalitativ metod, är en kraftfull, känslig och unik metod för att fånga erfarenheter och innebörder ur informantens vardagsvärld. Informanterna kan genom intervju förmedla sin situation till forskaren ur ett eget perspektiv och med egna ord.<sup>72</sup>

### 7.1.1 Hermeneutiken

Hermeneutiken dominerar i kvalitativ forskning och även i denna studie. Syftet är att översätta, tolka, klargöra, förtydliggöra samt att utsäga. Tolkningens lära grundar sig på vissa generella antaganden eller förutsättningar som är stommen i hela analysmetoden, det vill säga hermeneutik. Dessa antaganden gör att en mening bildas, framträder och kan begripas i kontext och sammanhang. Här är delarna beroende av helheten och vice versa. Varje tolkning inom forskningen framhävs av förutfattade meningar och förväntningar.<sup>73</sup>

I hermeneutiken finns tolkningsläran, som i de flesta fall ses ur ett historiskt perspektiv. Metoden innefattar att förstå språkets innebörd i nutid, där tolkning och förståelse ingår i enlighet med Olsson och Sörensen. Dagens hermeneutik syftar till att förstå och tolka hur informantens existens och liv uttrycks i skrift och språk. Den syftar även till att lyfta ut texten ur det främlingskap den står i och plocka in den i den levande nutiden. Vår studie omfattar informanternas livsvärld med händelser, erfarenheter som informanten dagligen tar för givet.<sup>74</sup>

En hermeneutisk vetenskapsinriktning börjar hos individen och livsmöten, med detta menar Olsson och Sörensen att individens motiv realiserar sig i gester, språk och handlingar. Alla människor befinner sig i en bestämd nutid och historiska sammanhang som har en gemensam uppsättning symboler och begrepp. Enligt Olsson och Sörensen finns det ett värde i informantens materiella ägodelar eftersom även de går att tolka. Allt människan har runt om sig i sin livsvärld är viktiga aspekter för att kunna förstå och tolka i sammanhang. Detta fick vi uppleva när våra informanter hade åsikter och reflektioner som ansågs vara påverkade av deras omgivning. Det språk som existerade skapade en livssyn och förståelse av tillvaron och ger tillhörighet till en social gemenskap. Forskaren har möjlighet att förstå informanten, därför att informanterna definierar sin verklighet, reaktioner och upplevelser med hjälp av språket.<sup>75</sup> Enligt det hermeneutiska synsättet kan förståelse och tänkande inte undersökas isolerat, det finns alltid en individ med tidigare erfarenheter och bakgrund som förstår och tänker någonting.<sup>76</sup>

Meningsfullheten kommer fram ur relationer mellan helhet och delar i individens livserfarenheter. Hermeneutiken är beskrivande och har en reflektiv hållning till forskningsmaterialet. Denna metod innefattar delarna och helhetens förhållande till varandra och deras logiska tolkningar. Här bildade vi ett förhållande mellan helhet och del, dock är tolkningen av delen beroende av vem som tolkar den. Samtliga delar kan förknippas till olika sammanhang. Forskaren startar alltid sitt arbete utifrån sin förförståelse, vilket till viss del styr tolkningen. Enligt traditionen som finns inom hermeneutiken tolkas denna process som en hermeneutisk spiral. Enligt Olsson och Sörensen ger spiralen en bredare förståelse av innehållet i materialet som ska tolkas och förstås. Vid analys av kvalitativa intervjuer ska forskaren läsa igenom materialet för att få en helhetsbild. Sedan kan forskaren gå vidare och sätta in vissa delar under teman och skapa ett helhetsintryck. Detta hjälper forskaren att fördjupa sin förförståelse liksom i en spiralrörelse.<sup>77</sup>

---

<sup>72</sup> Connell, (1996) s. 70

<sup>73</sup> Widerberg, Karin. (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur s. 26

<sup>74</sup> Henny Olsson och Stefan Sörensen (2007). *Forskningsprocessen*. Stockholm: Liber. s. 97

<sup>75</sup> Ibid, s. 99

<sup>76</sup> Ibid, s. 100

<sup>77</sup> Olsson & Sörensen, (2007) s. 100-101

Tolkningsprocessen avslutas när forskaren funnit ett logiskt mönster i samtliga enheter. Här testar forskaren om delarna passar in i en helhet. Inom den hermeneutiska forskningen framhålls subjektiviteten. Här ska forskaren på ett medvetet plan använda sina egna värderingar.<sup>78</sup>

Vi anser att det hermeneutiska förhållningssättet är mest lämpat till studiens syfte. Med hjälp av en kvalitativ metod och ett hermeneutiskt förhållningsätt tror vi att vi får en större inblick och förståelse kring detta ämne. Vi anser det hermeneutiska förhållningssättet mest lämpligt för att bemöta en grupp unga mäns beskrivningar och reflektioner kring maskuliniteter relaterat till sina egna liv och problematisera området konstruktionen av maskuliniteter. Vi har även en viss förförståelse i ämnet och då är det hermeneutiska förhållningssättet mest lämpligt.

## 7.2 Den empiriska studien

I detta kapitel redovisas den empiriska studien specifika delar. Dessa delar omfattar studiens upplägg, semistrukturerad intervju, bearbetning och analys samt en redogörelse över val av presentations form.

### 7.2.1 Uppläggning

Vi är väl medvetna om att detta kan vara ett känsligt ämne för många och har därför gett informanterna möjligheten att välja om de vill bli intervjuade av oss båda eller bara en av oss. Vi har båda jobbat enskilt med kvalitativ metod och visste därför att vår kompetens räckte för att endast vara en intervjuare vid vissa intervjutillfällen. Eftersom vi ville att våra informanter skulle få känna sig så avslappnade som möjligt fick de också välja vart intervjuerna ska äga rum. Vårt villkor var att intervjuerna ska ske enskilt med endast en informant åt gången för att inte riskera att ämnet skulle flyta ut och intervjuerna blir oseriösa. Vi upplevde att svaren blev ärliga när de inte blev påverkade av andras åsikter. Under intervjuerna användes inte ljudbandspelare för att spela in. Detta var ett medvetet val eftersom vi hade tidigare erfarenheter av liknande intervjuer där vi har fått negativ respons. Informanterna har då upplevt ljudbandspelaren som obehaglig och därmed blivit nervösa.

Eftersom informanterna fick välja vilken miljö de ville bli intervjuade i fanns det risk för att vi skulle missa viktig information. Detta satte stor press på oss som intervjuare när vi var tvungna att fokusera, minnas och plocka ut samt anteckna det som var relevant för vår studie. För att undvika utsvävningar ifrån ämnet använde vi oss av en intervjuguide (se bilaga A).

Vi hade informerat informanterna om deras anonymitet samt att vi kommer figurera deras namn för att undvika att bryta mot det etiska förhållningssätten. Informanterna hade också informerats om att det var möjligt att avbryta intervjun om det på något sätt skulle kännas obehagligt eller av någon annan orsak. Vår intervju berörde bland annat det manliga sexuella förhållningssättet vilket vi vet är ett personligt och känsligt ämne och därmed fanns det en viss risk för obehag.

#### 7.2.2 Urval

Studiens urval bestod av tolv män i åldrarna tjugotvå till tjugosex år, samtliga män bor i södra Sverige. Sex av männen lever i samboliknande förhållanden medan resterande sex lever som singlar i kollektivt eller eget boende. Detta var ett medvetet val eftersom vi även var intresserade av att se om det råder någon skillnad mellan singelmän eller sambomän. Vi valde att fokusera på unga män som är födda och uppväxta i Sverige. Tio av männen är studerande och resterande två har fast anställning.

---

<sup>78</sup>Ibid, s. 101-102

Målsättningar, antal informanter samt tillvägagångssätt avgör hur generaliserande studien är. Det är av stor betydelse att urvalet har samma karaktär som populationen. Forskarens urvalsmetod är därför avgörande för upplägget enligt May. Det finns ett flertal olika urvalsmetoder, för att få svar på vår frågeställning använde vi oss av ett strategiskt urval som inte är ett sannolikhetsurval. Forskarens syfte är då att skapa en teoribildning där det inte alltid är nödvändigt att kunna generalisera från urval till population. I vår studie är det inte intressant av att kunna generalisera, snarare att beskriva och tolka informanternas känslor och tankar. Vi använde oss av ett strategiskt urval, vilket innebär att forskaren väljer ut informanterna som ska ingå i studien efter redan kända egenskaper. Antalet informanter i detta urval kan vara relativt litet, huvudsaken är att det är möjligt att nå syftet, i överensstämmelse med May.<sup>79</sup>

### 7.2.3 Semistrukturerad intervju

Vid en semistrukturerad intervju har forskaren en intervjuguide med teman som ska behandlas under intervjun, det vill säga att informanterna själva formar intervjun vilket kan leda till nya ämnen och synvinklar. Här är intervjuprocessen relativt flexibel enligt Bryman. Kvalitativa intervjuer karaktäriseras av en samtalsform där informanten berättar sin eller forskningsproblemets livshistoria.<sup>80</sup>

För oss var det relevant att använda några huvudteman som skulle fungera som stöd under intervjuens gång. De teman som vi ställde upp hade även några underfrågor som skulle hjälpa oss att hålla fokus under intervjuens gång. Vi var intresserade av att få personliga och spontana svar vilket gjorde att vi valde semistrukturerad intervjuform. Detta ansågs som betydelsefullt eftersom att vi själv är kvinnor och informanterna män. På så sätt kunde informanterna ge oss nya infallsvinklar som inte vi själva skulle tänka på eftersom vi är kvinnor och inte har samma synsätt i vissa resonemang. Vi utgick ifrån Beckers tricks, ”ask how not why” i vår studie för att uppnå vårt syfte.<sup>81</sup>

Genom att förtydliga informanternas svar kan forskaren utveckla kvalitativ fakta om forskningsproblemet hävdar May. Detta gav oss i vår studie möjlighet till att skapa djupare svar och en öppnare dialog med informanten. Intervjuformen gav informanterna möjlighet till att besvara frågorna på ett valfritt sätt vilket som också skapade en tryggare atmosfär. En kombination mellan en någorlunda strukturerad form och en ostrukturerad form kan skapa ett öppnare sinne. Om forskarens syfte är att nå ett specifikt tema i intervjuerna och samtidigt använda sig av flera metoder är semistrukturerade intervjuer lämpliga. I samtliga intervjuformer och även i en semistrukturerad intervju bör forskaren vara medveten om innehållet i intervjun. Detta gjorde även vi för att kunna registrera intervjuens specifika karaktär och uppmärksamma på vilket sätt frågorna ställdes. I jämförelse med den strukturerade forskningsintervjumetoden är kontexten en viktig del vid en semistrukturerad intervju. I intervjuens ideala form ska den standardiserade forskningsmetoden bara ta fram fakta som är ”obefläckade” av intervjuens kontext. I en kvalitativ intervju har forskaren valmöjligheten att intervjua sin informant vid flera tillfällen, vilket gör att forskaren lätt kan gå tillbaka till informanten för fler detaljerade svar.<sup>82</sup> Vid varje intervjutillfälle valde vi att fråga informanten om det gick bra om vi hörde av oss om det fanns övriga frågor. Vi informerade även informanterna om att de gärna fick höra av sig om de kände att de hade mer att tillföra studien.

---

<sup>79</sup> May, Tim, (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur s. 118-122

<sup>80</sup> Bryman, Alan, (2001). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber, s. 301-302

<sup>81</sup> Becker, Howard, (1998) *Tricks of the trade. How to think about your research while you're doing it*. Chicago: Guides to Writing, Editing and Publishing. s. 58-60

<sup>82</sup> May, (2001) s. 150-151

Den kvalitativa intervjun kan beskrivas som flexibel, ostrukturerad samt lik ett vardagligt samtal mellan informanterna och forskare. Den kvalitativa intervjun bygger på deskription, det vill säga respondentens egen skildring av känslor, reaktioner, handlingar samt händelseförlopp. Forskaren ska här tolka och återge det respondenten berättat under intervjuens gång samt dess egna upplevelser av intervjun och informanterna. Kvalitativ intervju har ett induktivt tillvägagångssätt som innebär att forskaren är ute efter att utveckla hypoteser och idéer än att verifiera redan uppställda hypoteser. Forskarens syfte är att studera informanternas personliga upplevelse, erfarenhet och uppfattning om forskningsområdet enligt Carlsson.<sup>83</sup>

Resultatet kan styras av fyra huvudelement, dessa element består av miljön, teman som appliceras, roller informanterna tar samt forskarna använder. Det fjärde elementet består av deltagarnas individuella förmåga. Holme och Solvang anser att vid studiens genomförande är det viktigt att forskarna är väl medvetna om vissa ämnens känslighet, detta omfattar samtliga inblandade, informanterna och forskare. Detta innebär att forskaren måste vara lyhörd på signaler från informanterna i situationer då de eventuellt känner sig obekväma. Forskaren ska se till att det råder samspel och att informanterna inte upplever att intervjun går för fort. Dessa faktorer är av betydelsefulla för studiens resultat.<sup>84</sup>

Vi har goda egenskaper och en skicklighet som bidrog till att informanterna kunde tala fritt och oavbrutet om sina personliga upplevelser. Om forskaren talar för stor del av intervjun riskerar det att påverka och styra intervjun och på så sätt ge felaktigt resultat.<sup>85</sup> Under intervjuerna hade vi ett avslappnat samtal där informanterna fick bestämma tempo, och tala fritt. Vi avbröt informanterna endast då vi ansåg att de hamnat utanför ämnet.

Kvale anser att innan forskaren påbörjar sina intervjuer bör intervjuundersökningens sju stadier planeras. Detta gjorde vi genom följande steg: Tematisering, innan intervjun började formulerade vi undersökningens syfte samt beskrev ämnet. Innan frågan hur- metoden ställdes var vi även klara med varför och hur studien skulle genomföras. Sedan planerade vi för intervjuundersökningens sju stadier. Här strävade vi efter att få mer kunskaper om maskuliniteternas omvandling och planerade efter de förutsättningar vi hade. Här bearbetades de moraliska konsekvenser vi kunde stöta på i vår studie. Det tredje steget var intervju, här använde vi oss utav en intervjuguide som innehöll specifika teman som berörde syftet. Här fick vi visa vår kompetens och kunskap i både ämnet och intervjuutförandet. Precis som Kvale förespråkar gjorde vi en utskrift i det fjärde momentet. Här bearbetades resultatet inför den kommande analysen. Vi sammanställde informationen som var mest relevant för vår studie. I det femte steget bearbetade vi analysen och granskade även undersökningens syfte, ämne och intervjumaterialets karaktär. Därefter bestämde vi oss för att använda en kvalitativ innehållsanalys. I enlighet med Kvale genomförde vi en verifiering i det sjätte steget, här kunde vi också dra vissa generella ansatser. I det sjunde steget rapporterades resultatet av undersökningen och de metoder vi använde oss utav för att uppnå resultatet. Enligt Kvale bör metoden beskriva vad som motsvarar de vetenskapliga kriterierna, som betraktar de etiska aspekterna av undersökningen vilket leder till en läsbar produkt.<sup>86</sup>

#### 7.2.4 Bearbetning och analys

---

<sup>83</sup>Carlsson, Bertil. (1991). Kvalitativ forskningsmetoder, för medicin och beteendevetenskap. Solna: Almqvist & Wiksell. s. 25-32

<sup>84</sup>Holme, Idar-Magne & Krohn-Solvang, Bernt. (1997). *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur. s. 106

<sup>85</sup> Carlsson, (1991) s. 32-33

<sup>86</sup> Kvale. (1997) s. 85

Den kvalitativa analysens målsättning är att identifiera ett ouppmärksammat ämne samt otillfredsställande kända egenskaper, företeelser, samt innebörden med avseende på processer, strukturer och variationer.<sup>87</sup> Den kvalitativa arten syftar till att beskriva och tolka informanternas egen livsvärld. Det finns en mängd olika typer av analysmetoder som kan användas som hjälpmedel, dock finns det egentligen ingen välformulerad och allmän form som medför pedagogiska problem. Analysmetoden bestäms av forskningsproblemet samt studiens datainsamlingsmetod. Analysen i en kvalitativ studie sker parallellt under studiens gång, det vill säga under hela datainsamlingsprocessen. För att en analys ska bli bra är det viktigt att forskaren har så få förutfattade meningar som möjligt. På så sätt blir analysen öppen och inte riktad enligt Starring och Svensson.<sup>88</sup>

De dokument studien tillhandahålls talar inte för sig själva, det är därför viktigt att kunna placera in dokumentets innehåll i teoretisk referensram för att kunna förstå och tolka innehållet. Detta kan göras med hjälp av en innehållsanalys vilket innebär vissa delmoment, dessa omfattar problemformulering, genomgång av texter, urvalsmetoder, tolkning samt analys. Tillvägagångssättet betyder att forskaren studerar frekvensen av vissa ord, hur ofta förekommer orden? På sådant sätt kan forskaren sedan identifiera dess egenskaper. I den slutgiltiga analytiska processen får de på så sätt meningsinnehåll i de kategorier som plockas ut. Trots att metoden kan användas i både kvalitativ som kvantitativ metod är det en lämplig analysmetod för en kvalitativ studie, vilket May förespråkar. I den kvalitativa innehållsanalysen framhäver forskaren dokumentet som helhet och dokumentinnehållet utgör en tolkningsgrund för att förstå fenomenet. Den kvalitativa innehållsanalysen formas av ett processtänkande och att dokumentet ingår i en social kontext. Här uppfattas forskaren som en jagmedvetande deltagare som riktar sig till ett visst ämne och informanter. May framhäver att forskarens huvuduppgift är att förstå och tolka dokumentet, vilket sker med en stor flexibilitet. Detta gör det enklare för forskaren att förstå hur nya meningar tillämpas och utvecklas.<sup>89</sup> Därför ansåg vi att den kvalitativa innehållsanalysen var bäst lämpad till vår studie. Genom att analysera resultatet i de fastställda temana kunde vi se en helhet som kunde sättas på plats i relation till teorin och bakgrunden. Vi använde oss utav relativt breda frågor under intervjun vilket gav oss mer spretiga svar än djupa.

Den kvalitativa innehållsanalysen kan användas till att vetenskapligt analysera material, sådana som återges i tal och skrift. Innehållsanalysens föremål är kommunikationsinnehållet, detta kan omfatta exempelvis personliga upplevelser. Den avgränsning som görs i studiens analys är beroende av hur djupt och brett kommunikationsinnehållet har avgränsats i intervjuguiden. Om forskaren smalnar av sina frågor blir svaren djupare. Denna typ av analysmetod relaterar kommunikationsinnehållet till en historisk utveckling, social organisation samt mänskligt beteende.<sup>90</sup>

Vårt resultat kommer att presenteras med hjälp av teman för att läsaren på lättast sätt ska förstå och se sammanhanget i studien. Detta känns aktuellt eftersom vi annars riskerar att få ett rörigt resultat där texten blir svår att urskilja. Våra val av teman växte fram genom en förförståelse till ämnet. Genom att vi diskuterade aspekter som vi tror hade påverkan på konstruktionen av manlighet och maskulinitet kändes valet självklart. Resultatet kommer att presenteras i flytande text med citat direkt från intervjuerna utan någon transkribering. Detta känns betydelsefullt eftersom att vi är intresserade av att fånga informanternas egna beskrivningar och reflektioner angående konstruktionen av maskuliniteter. Detta följs av en diskussion där vi argumenterar för de kopplingar vi fått fram genom vår analys. Här presenteras även våra egna tankar, känslor, erfarenheter samt eventuella fortsatta studier.

---

<sup>87</sup> Bengt Starring & Per-Gunnar Svensson. (1994). Kvalitativa studier i teori och praktik. s. 6

<sup>88</sup> Starring & Svensson, (1994) s. 106.

<sup>89</sup> May, (2001) s. 229- 232

<sup>90</sup> Olsson & Sörensen, (2007) S. 129



## 7.3 Metoddiskussion

Här nedan förs en metoddiskussion angående studiens etiska överväganden samt studiens trovärdighet. Vi kommer att presentera de förhållningssätt vi tagit del av samt diskutera detta i relation till vår studie.

### 7.3.1 Etiska överväganden

I denna studie följde vi noggrant de generella individskyddskraven, som består av fyra huvudkrav. Informationskravet gäller att studiens deltagare delges om studiens syfte. Informanterna bör informeras om att deras deltagande är frivilligt samt att de har rätt att avbryta intervjun om det av någon anledning skulle bli aktuellt. Forskaren är skyldig att informera om vilka moment som ska ingå i studien vilket vi har gjort i vår studie. Samtyckeskravet omfattar att informanterna har rätt att själva bedöma om och hur länge de vill delta i studien samt på vilka villkor. Konfidentialitetskrav avser att informanternas personuppgifter hanteras med konfidentialitet och lagras på ett sådant sätt så att obehöriga inte har möjlighet att ta del av uppgifterna. Materialet ska registreras, lagras och rapporteras så att informanterna inte skall kunna identifieras enligt Bryman. Detta ansåg vi som nödvändigt eftersom informanterna är kända personer i vissa vänskapskretsar och därför skulle det varit känsligt om materialet kom ut till någon obehörig. Nyttjandekravet innebär att materialet endast får nyttjas till forskningsändamålet.<sup>91</sup>

Informanterna upplystes om de etiska ställningstaganden före intervjun påbörjades. Detta innebär att informanterna ska informeras om informationskravet samt få ta del av såväl studiens syfte som moment. Vi informerade även om samtyckeskravet, i samband och innan intervjutillfället. Studiens informanter ska upplysas om att konfidentialitet råder. De ska även tilldelas fingerade benämningar, som alternativ för namn, som är ett sätt att garantera konfidentialitetskravet. Det insamlade datamaterialet kommer att förstöras efter avslutad studie, i avsikt att materialet inte ska kunna användas i annat syfte eller ändamål. Våra informanter blev även informerade om möjligheten till att få ta del av det slutliga resultatet både innan och efter deadline. Forskaren har en etisk skyldighet att förhindra att forskningen utnyttjas, feltolkas, missbrukas eller används på annat sätt än det avsedda. Syftet är att forskaren har publiceringsfrihet, ändå finns vissa förbehåll som kan undvikas genom att undersökningen anonymiseras.<sup>92</sup>

Forskningsprocessens alla faser formas av en etisk kunskap, vilket Bryman och Kvale förespråkar.<sup>93</sup> Vi frågade oss vad som var etiskt försvarbart samt var gränslinjen för forskningsfriheten gick.<sup>94</sup> De etiska problemen som vi riskerade att bemöta var att inte vara tillräckligt uppmärksammade, de kan vara oanade eller uppstå som ett resultat som forskaren inte känner till konsekvenserna av, i den egna forskningen.<sup>95</sup> Vid en intervju kan informanterna bli störda av att forskaren för ständiga anteckningar under intervjuns gång. Det är viktigt att det görs med hänsyn och respekt till informanterna. Det etiska övervägandet är bland de viktigaste momenten i hela studien, detta vill säga att även det etiska momentet ska ligga inplanerat.<sup>96</sup>

---

<sup>91</sup>Bryman,(2001) s. 440-441, Kvale, (1997) s. 107-110.

<sup>92</sup> Halvorsen,(1992) s. 162-164.

<sup>93</sup> Bryman, (2001) s. 306, Kvale, (1997) s. 105.

<sup>94</sup> Kvale, (1997) s. 105.

<sup>95</sup> Halvorsen, (1992) s. 158.

<sup>96</sup> Forsman, Birgitta. (1997). *Forskningsetik, en induktion*. Lund: Studentlitteratur. s. 72

### 7.3.2 Materialets trovärdighet

När forskaren nyttjar sig av kvalitativa intervjuer för insamling av material, menar Kvale att forskaren bör använda sig av det mänskliga samspelet för att producera vetenskaplig kunskap. I en intervjusituation sker en interaktion mellan två individer där båda två medverkar till att producera en viss kunskap. Detta antagande har sin grund i föreställningen om att det inte finns någon objektiv kunskap om världen utan all kunskap är socialt konstruerad enligt Kvale. En forskare kan aldrig göra anspråk på att ge den "rätta" eller den objektiva bilden av hur världen ser ut, utan kan enbart hävda till att bidra med en tolkning.<sup>97</sup>

Det är viktigt att forskningsprocessen presenteras med genomskinlighet så att den som läser kan göra och få sig en egen bedömning om resultatets trovärdighet. Vissa frågor bör forskaren ställa till sitt material för att själva värdera trovärdigheten, särskilt när det gäller informanternas avsikter och trovärdighet. Vi ansåg det viktigt att vara öppen med vår förförståelse eftersom det också kan styra läsarens tolkningar av resultatet och att vi erkände att utan förförståelse var det inte möjligt att kunna tolka.<sup>98</sup> Vid diskussioner om trovärdighet eller kvalitet i kvalitativa studier nämns två begrepp, validitet och i viss mån också reliabilitet. Begreppet validitet innebär hur pass väl forskaren har mätt det som var avsätt att mäta och passar, därför bättre till den kvantitativa metoden. Validiteten representeras av att forskaren studerar rätt företeelse och det som kan stärkas genom en god teoribyggnad och noggrannhet vid sina mätningar. Begreppet reliabilitet i kvalitativa studier brukar ligga ganska nära validitetsbegreppet och står för hur nära den unika situationen frågeställningen hamnar.<sup>99</sup>

I en kvantitativ metodform har validitet och reliabilitet sin bestämda innebörd men när det gäller den kvalitativa metodformen är det inte alltid så säkert. När forskaren använder sig av en kvalitativ metod är studien vanligtvis styrd av syftet. Målet är inte att uppnå statistisk och representativitet utan en förståelse av variationer vad gäller fenomen som studeras. Olika sinnestillstånd kan påverka vilka svar forskaren får av informanterna. Därför är det viktigt att reliabiliteten ses till sitt sammanhang, det vill säga att bedömningen döms utifrån den situation som befinner sig vid intervjutillfället. När det gäller identiska frågor kan en kvalitativ intervju vara reliabla oavsett om svaren skiljer sig åt mellan två olika intervjutillfällen. I en kvalitativ intervju räcker det inte med att jämföra svaren från en och samma intervjuperson vid två olika intervjutillfällen vilket den kvantitativa metodens tradition innebär. Reliabilitet kan inte i en kvalitativ studie bedömas utan att samtidigt fråga giltighet eller validitet bedöms i de olika två situationerna där informanterna tillfrågas. Reliabilitetsbegreppet är mer kopplat med validitetsbegreppet i den kvalitativa studien och kan inte studeras enskilt så som det går att göra med reliabiliteten i en kvantitativ studie. Många forskare anser att validitetsbegreppet kan användas i kvalitativa studier medan andra tycker att begrepp som autenticitet, trovärdighet, förståelse är mer relevanta.<sup>100</sup>

Via sammanhängande kritisk noggrannhet samt prövning vid bearbetning samtliga dokument och materialet kan forskaren uppnå en försvarlig grad av validitet och reliabilitet. Validitet är bunden av vad forskaren fastställer utsträckning av och om det klaras ut i studiens syfte. Reliabiliteten avgörs av hur mätningarna görs och hur ordentlig forskaren är vid behandlingen av informationen.<sup>101</sup> Den kvalitativa studiens resultat koncentreras på det kontextuellt enastående, varpå generaliserbarhet och överförbarhet blir av betydligt mindre

---

<sup>97</sup> Kvale, (1997) s. 21

<sup>98</sup> Bergström & Boréus, (2002) s.

<sup>99</sup> Patel, Runa & Davidsson, Bo. (2003) *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur. s. 104-105

<sup>100</sup> Starring & Svensson, (1996) s. 209-215

<sup>101</sup> Holme & Krohn-Solvang, (1997), s. 163

betydelse. Patel och Davidson framhäver att forskaren som alternativ bör fokusera på fylliga och breda redovisningar kring forskningsproblemet, vilket ger ett fundament för en starkare tolkning som följaktligen berikar studien.<sup>102</sup> Enligt Kvale är målet för kvalitativ forskning inte att kunna göra universella generaliseringar, utan vikten ligger på vetandets heterogenitet och sammanhang.<sup>103</sup>

Vi var inte intresserade av att kunna generalisera något, utan att beskriva och förstå unga mäns resonemang om konstruktionen av maskuliniteter. Därför ansåg vi oss ha en god validitet och reliabilitet trots vårt kvalitativa tillvägagångssätt. Vi följde diskussionerna angående validitet och reliabilitet samt trovärdighet vilket hjälpte oss att tro på vår studies validitet och reliabilitet. Vi hade även god kännedom om våra informanter och trodde på deras trovärdighet. Männerna ställde upp frivilligt och därför hade vi inga misstankar om att informationen de har gett oss skulle vara falska på något vis.

## 8 Resultat

I följande kapitel redovisas informanternas tankar och resonemang. Resultatet är uppdelat och redovisas i olika teman för att särskilja dem åt. Det första temat är maskulinitet och manlighet och följs upp av, socialisation och könsroller, partnerskap, familjeliv, arbetsliv, sexualitet, kroppsideal och omvandling i relation till manlighet och maskuliniteter.

### 8.1 Maskulinitet och manlighet

Informanterna Per, Jörgen, Dennis, Lars och Tommy anser att självkänsla samt ett bra självförtroende representerar den maskulina mannen. Lars beskriver även att den maskulina mannen ska vara tuff, hålla på med motorer, jakt, sport och inte vara rädd för faror. Han ska vara "tuff" och ha ett riktigt jobb som exempelvis byggarbetare där männen inte får vara rädda för att bli skitiga. Lars tycker att det känns som om att den exemplariska maskulina mannen bor i norra Sverige. Detta håller också Dennis med om men poängterar också att omanlighet är förknippat med fåfänga. Alla informanter har också beskrivit den maskulina mannen som trygg och stark. Fysisk styrka är enligt informanterna obligatoriskt för maskuliniteten. "Sparris" är ett uttryck som Lars använder sig av för att beskriva att det inte förknippas med den maskulina mannen att vara mager. Joakim, Dennis och Lars tycker även att en "riktig karl" ska kunna dricka öl och whiskey. Skägg och snus är ett sätt att uttrycka sin manlighet enligt Lars, Christian och Jörgen. Christian beskriver dock att en kille med rosa skor och en stor "prilla" inte är särskilt manligt däremot en bonde med slitna jeans och snus väldigt manlig. Chris beskriver en maskulin man så här:

Att vara maskulin innebär att man är en ledare som kan uppträda på ett manligt sätt. Man ska vara uppfostrad, ta ansvar över sig själv, klara sig själv och ta ansvar för det man gör. Man ska helt enkelt inte vara en matcho kille och inte någon som inte vågar säga vad de tycker. En man ska vara rak och lojal.

Karl förknippar maskulinitet med att vara stark i alla lägen, både fysiskt och psykiskt. Han ska även vara stabil vid krissituationer och ta hand om sina medmänniskor. Karl anser att en maskulin man tycker om och bryr sig om kvinnor. Enlig Karl så är det kvinnan som står för det känslomässiga beteendet men i allvarligare situationer är det mannen som ska vara stabil och

---

<sup>102</sup> Patel & Davidsson, (2003) s. 104-105

<sup>103</sup> Kvale, 1997, s. 261

ha kontroll. Dennis har en definition av hur en man ska bete sig för att betraktas som en ”riktig karl”:

Han ska vara säker, trygg, lugn, häändig och absolut inte gnällig. En riktig karl ska vara någon som man kan luta sig emot i svåra situationer. Någon som inte vacklar när det är tungt. Enligt mig ska även en man jobba med något klassiskt manligt yrke.

Dennis tror även att många manliga idrottare står som förebilder för det manliga idealet. Detta tycker även Per som är en duktig idrottare som får sin manlighet samt självförtroende tillfredsställt genom att ”vara någon” inom idrotten. Christian tycker att maskuliniteten konstrueras utifrån beteendet och hur männen uttrycker sig verbalt. Det har en viktig betydelse hur problem hanteras och hur individen beter sig i olika situationer. Christian anser att en man själv fixar huset och bilen är manligare än de som inte gör det. En ”riktig karl” ska vara häändig, klara sig ensam, ärlig, rak, ställa upp för andra samt stå för den han är, tycker Christian. Även Henrik påpekar vikten av att ställa upp för andra människor. Enligt Henrik ska inte mannen enbart finnas till ekonomiskt utan även känslomässigt. Detta relaterar han till den traditionella uppfattningen där mannen kommer hem ifrån jobbet till ett färdig dukat bord. Johan, Daniel och Joakim tycker muskler och fysisk styrka representerar maskuliniteter. Att vara ”biffig”, lång och mörk är maskulint enligt Johan. Lars tror att om någon säger till honom att han är osmart och inte fattar något skulle detta kunna sänka hans manlighet då han är akademiker och ser sig själv som bildad. Per säger att desto äldre han blir desto självsäkrare blir han. Som ung formade Per sin manlighet och maskulinitet och med åren så blev han säkrare i sin roll.

## 8.2 Socialisation och könsroller

Maskulinitetens konstruktion påverkas mycket av vilket sällskap och tidigare upplevelser individen har haft enligt Dennis. Han tror själv att mycket av hans syn på manligt och maskulint har formats i uppfostran. Dennis tror sig ha vad som kallas för ett föräldrat synsätt på vad som stämplas manligt och maskulint. Han tror att värnplikten har en stor del i männens olika könsroller. Detta beskriver Dennis på följande sätt:

Jag tycker mig se ifrån mina egna erfarenheter en stor skillnad på killar som har gjort och inte gjort värnplikten. Det präntas in ett visst beteende och synsätt i värnplikten som har stor del i de värdegrunder som en individ bygger upp. Dessa värdegrunder tror jag är förknippat med ett väldigt maskulint beteende.

Både Daniel och Karl har sina pappor som manliga förebilder. De har socialiserats in i familjer där pappan har haft en roll lik den traditionella bilden av manlighet. Daniel och Karl ser sina fäder som trygga, stabila och som familjeförsörjare. Tommy menar att hans pappas generation har ett annat synsätt på manlighet och Tommy ett annat. Han tycker att det kan bli en klyvning i vissa situationer som exempelvis när Tommys pappa tycker att det är självklart att alla killar med körkort ska ha en egen bil. Men Tommy menar att det inte riktigt ser ut så. Det är inte lika manligt som förr att meka med bilar enligt Tommy.

Alla informanter nämner medias påverkan på konstruktionen av deras maskuliniteter. Joakim tror att maskuliniteten konstrueras mycket från pappor, äldre bröder, farfar och morfar. Media har stor roll i konstruktion av maskulinitet enligt Joakim som exempel film, böcker, tv och från svensk historia. Han tror också att många har manliga förebilder inom musik och sport. Henrik beskriver:

Jag tror att tv och media i över huvud taget försöker skapa en bild av vad som ska anses manligt. Media ger en dold bild av vad som är maskulint utan att kanske egentligen säga det rent ut. Jag tror att många unga män ser på tv och tror att det är

där man får se vad som räknas som en idealman och i nästa steg försöker de efterlikna det de har sett. Idealet som det talas om i tv är långa, snygga och muskulösa förebilder som i verkligheten få har möjlighet till att kunna efterlikna. Med dessa ideal tror jag att det kommer att gå utför för många unga när de får svårt för att skilja på vad som är fantasi och verklighet. Det som visas i media och på tv är absolut inte verkligheten!

Johan tycker att framförallt TV har påverkat hans synsätt på maskulinitet. Redan som barn fick Johan lära sig att killar är tuffa och leker med hårda ting medan tjejer var "lipsilar" och lekte mamma, pappa, barn. Jörgen och Per har däremot socialiserats in i en könsroll där det är accepterat att uttrycka känslor i gråt. Detta tror Jörgen beror på att hans pappa har visat känslor på sådant sätt och därför upplever han det som naturligt. Samtliga informanter är eniga om att män inte har blivit mer känslomässiga. Känslorna har alltid funnits där, fast nu är de starkare och mer accepterat att uttrycka sig. Jörgen tror att alla ny krav och rädslan för att misslyckas har gjort mäns känslor starkare. Enligt Jörgen fanns det inte så mycket människan kunde misslyckas med förr och därför var inte rädslan så stor hos männen som i dagsläget. Karl och Chris har uppfostrats till att vara artiga men tycker att den rollen försvinner mer och mer. I dag är det nästan pinsamt att dra ut tjejens stol vid matbordet.

Dennis tror att i sin blivande yrkeskår som polis efterstävlar alla en tuffhet och uppvisandet av de "kvinnliga" egenskaperna är inte alltid så uppskattade. Av Dennis egna erfarenheter sker detta endast de gången de arbetar med kvinnor och barn. Dennis tror att synen på könsroller är väldigt individuellt där relationer och erfarenhet har stor betydelse. Han tror inte att en kustjägare har samma syn på könsroll som någon som studerar design. Dennis tror att könsroller är mycket varierande beroende på klass, etnicitet och utbildning. Akademiska män har enligt Dennis en helt annan syn på exempelvis jämställdhet än vad utbildade män har. Chris tror att de traditionella könsrollerna fortfarande finns kvar, där mannen mekar med bilen, klipper gräsmattan och grillar medan kvinnan syr, tvättar och lagar mat. Chris menar att människan vet hur det har varit och vill inte förändra något som är tryggt.

Lars blev in socialiserad i hockey samtidigt som hans systrar började med hästar. Barn blir inskolade i fack av förväntningar menar Lars. Det är okej att säga till en tjej att hon är en pojktjej fast inte till en kille att han är en tjejkille. Lars tror att en kvinna kan ha maskulina egenskaper på grund av feminismen och ändå behålla sin kvinnlighet. Detta tyder på en stark och tuff tjej som blir accepterad av både män och kvinnor enligt Lars. Om en man uppfattas som feminin finns det inget positivt med det då männen anses omanlig i både kvinnors och mäns ögon. Dennis tror att människor som kommer ifrån en kärnfamilj socialiseras in i ett synsätt och de individer som kommer ifrån en splittrad familj har en annan syn på familjeliv. Enligt Christian är mäns ansvar att klippa gräset och tyngre göra medan tjejer får göra lättare sysslor rent muskelmässigt.

### **8.3 Maskulinitet i partnerskap**

Dennis tror att unga män formar synen på sin relation efter hur de har haft det i sin egna familj, alltså hur ens mamma och pappa har haft det. Jörgen säger att förr var människan mer beroende av varandra ekonomiskt för att klara sig i samhället. Det mer jämställt och individen har möjlighet att leva utan en partner. Detta tror Jörgen har bidragit till att människor väljer en partner som de trivs och går ihop med, personligheten har blivit viktigare. I tidigare generationer hade männen en yxa, en jordhög och en fru och det räckte för att anses vara manlig och lyckad enligt Jörgen. Karl tror att maskuliniteten har hamnat i en kris när det gäller partnerskap på grund av de ekonomiska förutsättningarna. Detta beskriver Karl på följande sätt:

Jag anser att det är svårt för killar idag att räcka till och att killar får och vet att de måste arbeta hårt idag för att få en bra tjej. Konkurrensen är hård på grund av att tjejer idag väljer fritt efter deras känslor vem de vill leva med.

Med detta menar Karl att männen behöver ha så mycket mer än bara en stor gård. Det krävs ett känslomässigare beteende, bra jobb, fin bil och snyggt utseende för att bli komplett som man. Karl tror även att det har satts mer press på unga män i partnerskap på grund av alla distraktionsmoment. Här talar Karl om det allt mer sociala liv som människan lever, där svartsjuka och otrohet präglar parterna i ett partnerskap. Karl tycker att män och kvinnor ska verka så självständiga och oberoende av varandra. Han upplever det som att känslor utspelar sig i ett spel då ingen kan visa sina känslor starkare än den andra i en relation. Karl som lever i en samborelation tycker sig kunna märka på sina vänner att de är intresserade av en tjej, men de kan ändå inte visa sina känslor för att de är rädda att känslorna inte är besvarade. Karl tycker att detta är synd och upplever att människor har blivit räddare för att få nobben och därmed blivit osäkrare. Karl beskriver detta på följande sätt:

Förr i tiden var det givet att vi män skulle uppvakta kvinnan med blommor och dans. Köper vi män idag blommor till våra kvinnor kan det ibland uppfattas som "toffligt". Hur många killar vågar bjuda upp tjejer till att dansa idag? På krogen dansar tjejerna med varandra eftersom att vi sällan vågar bjuda upp. Detta tycker jag är ett tecken på att män har blivit osäkrare.

I nästa sekund frågar sig Karl hur män får en kvinna över huvudtaget eftersom att det krävs att han uppskattar och uppvaktar henne mer nu än i tidigare generationer när kvinnor hade andra förutsättningar. Karl tror att utmaningarna har tagit en annan form och med detta menar han att saker som var givet förr är pinsamma idag och vice versa.

Det är svårt att räcka till i arbetslivet, sociala arrangemang och i sexlivet samtidigt som förhållandet utsätts för en mängd prövningar. Detta tror även Karl påverkar att kvinnomisshandeln ökar och männen känner sig mer hotade i sina kärleksrelationer. Samtliga informanter anser att partnerskap innebär trygghet och ger bekräftelse på sin maskulinitet. Denna uppfattning delas av Tommy fast han anser att människan kan få bekräftelse genom lösa förbindelser. Tommy beskriver vikten av att ha en snygg tjej så här:

Det är viktigt med en snygg tjej vid sin sida oavsett om hon har en hjärna eller inte. Utseendet på tjejen säger mycket om killen. Kommer det en kille med en utvkningsbrud så tänker andra killar; fan va han måste vara en bra som har fångat en så snygg tjej, detta ger status.

Jörgen menar också att det är en viss status med att ha en snygg tjej men det räcker inte i det långa loppet. Tjejen måste också ha en viss intelligens. Jörgen håller liksom Tommy med om att det ger en viss status att ha en snygg tjej, han säger att män blir behandlad på ett annat sätt av killkompisarna då. Det börjar ändra sig när det kan ge lika mycket status om ens flickvän är smart och välutbildad enligt Jörgen. Christian anser att partnerskap är trevligt men inte övervägande för konstruktionen av sin maskulinitet. Skulle en man vara lagd åt andra hållet så är det inte alls så manligt enligt Christian. Dennis tror att det är mer acceptabelt att leva ensam idag. Det är mer okej att vara singel och inte vilja binda sig, förr ansågs individen som en misslyckad person om den valde att inte leva i partnerskap. Per tycker att han bibehåller manligheten genom att leva i en samborelation och behöver inte hävda sin maskulinitet på samma sätt som singelkillar.

## 8.4 Maskulinitet och familjeliv

Alla informanterna är eniga om att familjelivet har fått nya former där kärnfamiljen inte är lika självklar längre. Samtliga informanter anser också att det är den ökade jämställdheten som har bidragit till att kvinnor klarar sig som ensamstående. Majoriteten av informanter utom Tommy tycker att det är manligt med fru, barn hus och bil. Detta är ett sätt för männen att visa att de har erövat och åstadkommit något vid sidan av sin arbetskarriär. Tommy beskriver sitt val av levnadssätt:

Jag tycker att det är behagligare och trivs bäst genom att leva ensam. Man ska aldrig säga aldrig men jag har aldrig velat ha partner eller familj. Jag väljer bort familj för att slippa de krav som det drar med sig. För att jag ska må bra måste jag kunna känna mig fri och obunden, detta har också min familj och kompisar accepterat.

Tommy anser sig inte ha svårt för att skaffa tjejer men ytliga förbindelser passar honom bättre och ger honom den bekräftelse han behöver. Lars beskriver det som mycket viktigt med en familj, utan familj är inget betydelsefullt. Men ändå kan Lars förstå och acceptera att individer vill leva ensamma fast den tanken existerar inte för honom. Karl säger att mannen inte är komplett om det inte finns en fru vid hans sida. Han vill inte ha en karriär fru snarare en hemmafru som tar hand om hem och barn. Det skulle kännas jobbigt och skada hans manlighet. Daniel skulle heller aldrig kunna leva med en kvinna som gör karriär, både Daniels och Karls mammor har varit hemmafruar. Samtliga informanter har en positiv syn på jämställdhet och tror även att sysslorna i hemmet har blivit jämnare fördelade. Per gör så gott han kan i hemmet men tror inte att sysslorna i hemmet är helt jämställda för alla hushåll. Detta beskriver Per på följande sätt:

Alla tjejer pratar om hur jämställt fördelade sysslor de har i hemmet. Om jag har lagat mat och min flickväns kompis kommer hem så säger hon; Åh vilken duktig och söt kille du har. Hur många killar säger det till varandra om det hade varit tvärt om? Tanket finns men om det vore jämställt skulle inte tjejen prata med bebisspråk så fort man har gjort en hushållssyssla.

Men Per tror ändå att männen har mött kvinnorna mer än vad kvinnorna har mött männen när det gäller jämställdhet. Män hjälper till mer med hushållsarbetet och Per tror inte att det är lika många kvinnor som hjälper till med typiska mans sysslor. Karl tror att många familjer splittras på grund av svartsjuka. En separation ser Karl som ett misslyckande, som han är rädd för. Christian anser att det är tråkigt att det är många äktenskap som sker för att det förväntas och inte för att det ska hålla på lång sikt. Christian tror även att människan är medveten om att det inte är lika självklart att det kommer att hålla så därför tar individer inte lika hårt på det. Om en part inte offerar sig för familjelivet som kvinnan gjorde tidigare så måste båda parter i ett förhållande anpassa sin livsstil efter situationen enligt Christian. Det blir svårt för mannen att anpassa sig efter de nya livssituationerna vilket inte alltid gör det så lätt för männen menar Christian. Han känner sig frustrerad när han jämför förr i tiden med nutid. Idag krävs det så mycket mer av männen samtidigt som de ska behålla sin stolthet och manlighet. Christian tycker att det är lättare att flytta isär idag vilket han upplever som positivt. När individerna inte är lika beroende av varandra ekonomiskt så behöver människan inte bo med någon de inte trivs med. Jörgen tycker däremot att många skiljer sig alldeles för tidigt, människor håller inte ihop och ger upp för lätt. Jörgen, Chris och Lars är alla eniga om att jämställdhet är en del i upprätthållandet av maskuliniteten. Det är manligt att behandla sin kvinna med respekt enligt Karl.

## 8.5 Maskulinitet och arbetsliv

Tommy beskriver ”att ha ett arbete är viktigt, utan jobb är en man en nolla!”. Tommy hade inga planer på att läsa vidare efter gymnasiet, vilket satte en stor press på honom. Föräldrar och familjen runt om förväntar sig att det är lätt att få ett arbete, vilket är fel och väldigt jobbigt enligt Tommy. Att tjäna pengar och kunna köpa materiella ting är viktigt för att kunna visa sin status. Han tycker inte att materiella ting har med maskulinitet att göra. Tommy tror att människor lever i tron på att de är lyckliga bara de har pengar och materiella ting. Detta blir alla påverkade av och Tommy tror inte att människan mår bra av att jämföra sig på detta sätt. Manlighet är mer förknippat med ansvar enligt Tommy. Detta beskriver Tommy på följande sätt:

Ligger man på soffan och tror att jobben ska hoppa på en så är man en ansvarslös ”looser”. Detta är väldigt omanligt! Har man som en riktig man gjort allt vad man har kunnat för att få ett jobb och ändå inte får något så har detta inte något med sin maskulinitet att göra. Självklart skulle jag bli knäckt om jag gick arbetslös och tycka att jag själv är en nolla men jag skulle aldrig tycka det om andra människor när arbetslösheten är så hög idag.

Lars anser att det är ens egna ansvar att ”fixa” ett jobb. Är en individ arbetslös så är det ett individuellt ansvar att ”fixa” ett arbete. En bra kock reder sin egna soppa, med detta menar Lars att det upp till varje individ att ta ansvar för sin egna försörjning. Lars säger att om individen vill ha ett jobb ”så fixa ett då!”. Han tror att det är lata och bekväma människor som är arbetslösa. Att bli arbetslös skulle enligt Lars aldrig existera i hans värld. Lars studerar i dagsläget för att i framtiden kunna arbeta med det han trivs med samt tjäna mycket pengar. Pengar är viktigt enligt Lars som aldrig skulle ta emot allmosor eller bli försörjd av en kvinna. Han skulle ställa upp för sin partner om hon blev arbetslös, men aldrig annars. Med detta menar Lars att alla individer bär lika stort ansvar för den ekonomiska försörjningen. Per tycker att samhället har blivit mer individualiserat, vilket har bidragit till att människor mer och mer måste klara sig själva. Han tror även att detta har gjort att människor har blivit allt mer rädda och otrygga i olika skeden i livet. Anledningen till att Lars vill tjäna mycket pengar är att han vill kunna självförverkliga sig själv. Detta kan handla om resor och inköp av materiella ting. Chris uttrycker sig så här:

Det är bra att kvinnor vågar ta för sig. Vad är det som säger att mannen ska göra karriär och lyfta pengarna? Det är bara kul om min kvinna lyckas göra karriär och tjäna mycket pengar. Jag skulle nog kunna tänka mig att sköta mer sysslor i hemmet och dra ner på några arbetstimmar. Givetvis lagom mycket för annars skulle jag nog känna mig fullkomligt omanlig och långt ifrån maskulin.

Jörgen är enig med detta eftersom att han växt upp med sin mamma som har gjort karriär och tjänat mycket pengar. Just nu utbildar sig Jörgen för att kunna få ett bra yrke, han anser att det är familjesituationen som avgör om någon av parterna ska vara hemma. Jörgen anser att kvinnor som gör karriär är förebilder och skulle inte ha något emot att bli försörjd. Karl och Daniel däremot skulle aldrig kunna leva med en kvinna som gör karriär och flyger över jordens alla destinationer. Enligt dem skulle det kännas fruktansvärt jobbigt och de anser själva att det aldrig skulle kunna hantera sådana familjesituationer. Karl och Daniel anser att det inte är maskulint att bli försörjd av sin kvinna och ser det som mannens uppgift att försörja familjen. Per berättar att han just nu är student och blir försörjd av sin höginkomsttagande flickvän, vilket han själv tycker är helt okej. Detta känns acceptabelt för Per eftersom att han känner sig säker i sin manlighet. Skulle Per däremot vara arbetslös skulle hans självförtroende sänkas, att få ett arbete är viktigt och ta del i försörjningen. Per tycker att det är bådas ansvar att dra in en inkomst, fast det är viktigt att kunna ställa upp för varandra



under vissa perioder. Per anser att det är ambitiösa människor som studerar och tar ansvar för sin framtid. Pengar är inte viktigt för Per men han erkänner att detta är dubbelmoral eftersom att hans intressen kräver en del pengar. Henrik vill ha ett bra arbete efter sina studier för att det anses fint av hans omgivning. Här strävar efter att ha mycket pengar i framtiden och ett bra arbete som kan hjälpa till att nå det han tror förväntas av honom i omgivningen. Christian anser att det är omanligt att leva på bidrag och gå och dra utan arbete. En man ska arbeta, det spelar ingen roll med vad bara han arbetar och gör rätt för sig. Det är bara förlorare som lever på bidrag och bli försörjd av samhället enligt Christian. Han arbetar efter avslutade studier med ett arbete som är likt kontorsjobb, vilket han själv ser som omanligt. Christian anser att yrken som polis, militär, brandman och så vidare är manligt medan arbeten som inte kräver fysisk styrka är omanligt. Christian argumenterar om arbetslösheten och den kris han anser att det för med sig på detta sätt:

Jag tror att arbetslöshet skapar mer kris hos män än hos kvinnor. Dels för att det alltid har varit mannen som har försörjt hemmet och familjen men också för bilden av detta fortfarande lever kvar. Kan man inte ens lyckas att få ett jobb som sagts vara så lätt, hur ska man då kunna stå upp och vara man. Jag tror att det är de starka som inte har något problem med detta utan det är de svaga som hamnar i depression och kris. Man kan också säga att det är de som måste visa att de är något med hjälp av jobb eller liknande som drabbas hårdast. Betydligt hårdare än de som tar jobbet vid sidan om så att säga.

Dennis tror också att individer ofta klassar vissa yrken som manliga respektive kvinnliga. Han tycker också att polis, militär, att arbeta med robusta maskiner och teknik karaktäriserar manlighet. Att arbeta med barn, gamla och inom mode är mer kvinnliga yrken enligt Dennis. Här håller i och för sig gränserna på att försvinna vilket Dennis tycker är bra. Men Dennis tycker att kvotering absolut inte bör användas i större utsträckning än vad det redan gör. Orsaken Dennis beskriver till detta är på följande sätt:

Kvotering som det är tänkt från början (att om två sökande till ett arbete eller utbildning har samma meriter så väljer man den vars kön är underrepresenterat) är ingen dum idé. Att ge plats åt folk som är mindre behöriga än andra, alltså att kvotera in folk är något som gör mig skenheligt förbannad. Detta har jag själv sätt extrem exempel på och det bådär inte gott.

Detta är något som Chris håller med om och han tycker att vissa yrken är mer biologiskt anpassade för kvinnor respektive män. Män är fysiskt starkare än kvinnor och besitter därför en viss fördel inom vissa yrken.

## 8.6 Maskulinitet i relation till sexualitet

Samtliga informanter anser det extremt viktigt att kunna tillfredsställa sin partner eller tillfälliga förbindelse sexuellt. Misslyckas mannen med detta så är det ett stort nederlag för hans maskulinitet enligt informanterna. Att misslyckas sexuellt eller vetskapen om att inte räckta till är det som påverkar informanternas maskulinitet mest av allt. Johan beskriver ett sexuellt misslyckande på följande sätt:

Skulle en tjej jag tycker om säga att jag var dålig i sängen eller hade liten penis och ful kropp skulle hela min värld rasa samma. Jag skulle känna mig så långt ifrån manlig som det bara går, helt fullkomligt värdelös!

Enligt informanterna är alla rädda för tillfällig impotens vilket gör att nervositeten och osäkerheten ökar. Per tror att det är många killar som måste hävda sig och därmed talar om sina sexuella erövringar. Det kan vara grova ord men många kan också ta illa vid sig. Jörgen och Per säger att det grövsta snacket går i omklädningsrummet innan och efter träning. Per tror också att männen har blivit mindre självsäkra i sängen och det beror på att kvinnan har blivit självsäkrare sexuellt. Per menar att media påverka oss negativt när det gäller de sexuella kraven. Chris däremot tycker att media är bra som informationskälla som ger möjlighet för att lufta, ventilera sig och få vetskapen om att han är normal. Jörgen tycker att media ger en falsk bild av hur det ska fungera sexuellt. Han tycker att de första gångerna med en tjej ska handla om att hitta och lära känna varandra och inte tänka på alla måsten och krav. Detta skapar en osäkerhet hos killarna då de inte längre är den dominerande i sängkammaren. Jörgen och Lars menar att storleken penisen har en stor betydelse inte bara inför kvinnor utan även inför andra män. Om en man har en liten snopp så får detta även bekräftat av andra killar vilket skulle kännas extremt omanligt enligt Lars och Jörgen. Alla informanter är överens om att det är ofta mycket snack och liten verkstad när det gäller det sexuella. Detta gör att männen höjer kraven och prestationsångesten för varandra enligt Lars. Lars anser att det personliga mötet mellan en man och kvinna bör gå till så här:

Jag tycker att det är viktigt att kunna tillfredsställa min kvinna sexuellt men anser att det krävs två för en bra prestation. Tycker även att det läggs för mycket fokus på männens prestation vilket skapar en enorm prestationsångest. Tjejen kan inte bara ligga där som en död sill. It takes two, to dance tango!

Tommy tror att männen lyssnar mer på sin kvinna i sängen idag. Tommy tycker också att porrfilm har påverkat både tjejer och killar då kändisar som Paris Hilton har medverkat. Dennis syn på sexualitet är baserat på erfarenheter och vad individen har gjort innan. Sällskapet påverkar hur synen på sexualitet är. Dennis tror inte att synen på sexualitet är samma inom polisen och modevärlden. Bilden är nog ganska schablonartad och männen skryter om sina belägringar för att bekräfta och visa att de är heterosexuella. Alla informanter utom Karl och Daniel tycker att intelligens är sextigt. Utseendet har en viss betydelse men humor och intelligens är det som är viktigast. Per, Lars, Jörgen, Chris och Karl är eniga om att det är manligt att vara ansad under armarna och på det intima delarna. Jörgen beskriver en motsättning:

Umgås man med killar i ens egen ålder är det en självklarhet att man är ansad och ingen bryr sig. Men om man skulle sitta i en bastu med män över femtio år skulle jag skämmas lite över min fåfånga. Jag tror att detta beror på att vi ser upp till våra fäders manlighet men ändå vill passa in i dagens manliga konstruktion.

Lars beskriver att maskuliniteten har förändrats och saker är mer tillåtet idag som exempelvis ”porrpung” vilken betyder att man är ansad runt penis. Chris anser att han skulle bli väldigt ledsen om någon sa åt honom att han var dålig i sängen eller att han är fet, speciellt om han ser upp till personen som säger det. Henrik tror att dagens unga män generellt betraktar sig själva som heterogena. Dagens män tar avstånd och vill inte beblanda sig med homosexuella, enligt Henrik. Lars säger att män säger bög till andra män för att försäkra sig om sin egna sexualitet. Lars vill inte bli kallad bög eller fjolla då det är förknippat med en feminin form av en man.

## 8.7 Kroppsideal

Samtliga informanter tycker att kroppen har tagit en mer feminin form. Alla informanter utom Johan tycker att tiden då bodybildarkroppen hägrade är förbi. Johan hävdar att det är genom en välbyggd kropp en man presenterar sin grad av maskulinitet. Johan anser att det har blivit svårare för männen att hålla kroppen i trim när arbetssituationerna ser annorlunda ut. Med detta menar Johan att förr i tiden jobbade männen med sina kroppar och fick den välbyggda kroppen gratis, numera är inte arbetet lika fysiskt krävande. Per, Jörgen och Chris tycker att fysisk styrka är manligt, fast kroppen ska vara mer likt en fotbollspelares kropp. Dennis tycker att fotbollspelarna David Backham och Fredrik Ljungberg är manliga ideal för utseendet. Chris berättar varför han inte tycker att allt för tränade kroppar är snygg på följande sätt:

Jag tycker att en man kan se ut precis hur som helst men han bör helst inte vara en riktig muskelknutte. Jag menar män som pumpas på gym och saknar alla andra egenskaper. Jag tror att de försöker skapa manliga egenskaper för att de saknar eget självförtroende.

Jörgen tycker inte att en man ska vara fet, detta är omanligt eftersom en osund kropp tyder på dålig karaktär. Däremot är det okej för en man att lägga på sig en ölmage med åren bara han har varit aktiv under sitt liv. Samtliga informanter tränar och berättar att de tränar mer för att det är hälsosamt, snyggt och roligt än för att hålla vikten. Lars, Christian och Jocke tränar sina kroppar eftersom de anser att sport och en vältränad kropp går i hand med manligheten. Lars berättar om att han har tränat under hela sitt liv och tror att de som tränar har mer status och blir populärare bland tjejer. Karl tycker att det är manligt att ha en vältränad kropp och tror även att unga män idag bryr sig mer om sitt utseende än förr i tiden. Karl och Chris säger att ett fysiskt handikapp skulle sänka deras manlighet. Karl tror att han skulle känna sig omanlig om han exempelvis blev förlamad och rullstolsbunden. Tommy tycker att det är viktigt att vara fräsch och ha en tränad kropp för att han själv ska må bra och inte för någon annans skull. Idealen kan variera beroende på kulturen vilket Tommy beskriver i följande citat:

Jag hänger alltid på stans sportbar, där kan man vara avslappnad och bli tagen för att man är en skön kille. Där hänger det mest rockkillar och tjejer som är avslappnade och vill ha kul. Går man däremot på stans RnB klubb så blir man typ uttittad om man inte har bling, bling, en tajt skjorta och vax i håret. Människor där dömer ut en direkt för att man inte tillhör den trendiga sorten.

Med detta menar Tommy att det är olika ideal för vilken subkultur individen tillhör. Christian tror att om en man är framgångsrik i en sport spelar det ingen roll hur han ser ut i kroppen han har ändå status. Christian tror att fotbollskroppen är idealet för många män men är en man duktig i hockey är hans mer bastanta kropp också accepterad eftersom han är en framgångsrik idrottsman. Detta tror Christian beror på att det är fler fotbollsskillar som syns i media och i mode sammanhang. Henrik tror inte att utseendet spelar någon roll för de som har mycket pengar. Rika människor har status och får därmed lika lätt som en snygg kille att få kvinnor. En rik människa kan ju alltid retuschera defekter med hjälp av plastikoperationer och personliga tränare. Henrik menar också att rika kan klä sig snyggare med märkeskläder vilket gör att de kan framhäva sin sociala status som drar till sig mer kvinnor.

## 8.8 Omvandlingar

Samhället har förändras på många sätt enligt samtliga informanterna. Karl anser att begreppet manlighet kan vara negativt i vissa sammanhang på grund av att manligheten har fått en negativ klang. Detta beror på att manlighet förknippas med bodybuilding, kvinnomisshandel, våld och så vidare. Maskulinitet är ett positivare begrepp enligt Karl eftersom att det då talas om olika maskuliniteter. Här dras inte alla män över samma kant. Karl tycker att det finns så mycket negativt med begreppet manligt eftersom att det bara tar med sig en kategori medan under begreppet maskulinitet kan mannen vara formad på olika sätt men ändå tillhöra kategorin maskulin. Under begreppet maskulinitet kan en man vara feminin men ändå betraktas som en viss sorts man. Begreppet manligt är hårdare eftersom att antingen är en man manlig eller så är mannen omanlig och står därmed utanför det som anses manligt enligt Karl. Jörgen tycker att den största omvandlingen för männen är att fler saker har blivit accepterade som manligt. Förr var det hårdare gränser för vad som ansågs maskulint och feminint, nu har det blivit mer blandat. Detta tycker även Tommy och menar att män har blivit mer feminina och kvinnor har blivit mer maskulina. Eftersom mallen för manligt respektive kvinnligt har suddats ut mer tror Karl följande:

Det är svårare som man att veta vad som är accepterat och hur feminin man får vara. Modet har blivit mer feminint för killar, då kläder ska sitta allt tajtare. Detta gör det svårt för oss killar att veta hur långt vi får gå innan vi klassas som bögar.

Karl tror att män har gått in i en mer feminin form och är mer osäkra på vad som klassas manligt och kvinnligt. Vilket Karl tror gör många unga män osäkra på sitt förhållningssätt gentemot manligt och maskulint. Karl tror att många män har hamnat i en kris då föräldrar har gett en bild av hur en man ska bete sig och vara men denna bild stämmer inte längre överens med dagens verklighet. Med detta menar Karl att män bär ett traditionellt ansvar som inte alltid går att leva upp till på grund av arbetslöshet och ett nytt manligt ideal. Detta tror Karl skapar en klyvning hos männen då han samtidigt ska jobba för att skapa ett jämställdare land. Jörgen tror också på en manlig kris och beskriver detta på följande sätt:

Männen utsätts för mer stress och krav idag vilket ökar rädslan för att inte räcka till som man. Män har en annan sorts rädsla i dag än förr. Förr var man rädd för att skörden skulle misslyckas men idag är man rädd för att misslyckas i precis allt man gör. Jag är rädd för att bli lämnad av min partner, inte klara utbildningen och få ett jobb, inte räcka till sexuellt m.m.

Jörgen tror också att det har blivit hårdare konkurrens för männen då allt handlar om att sälja in sig själv. Är det två män som har samma utbildning och konkurrerar om samma jobb kan utseendet och stilen vara avgörande för vem som får tjänsten. Jörgen tror att kändisar som David Beckham skapar nya stilar och trender för att deras varunamn ska uppmärksammas och sälja mer. Allt handlar om att utmärka sig på rätt sätt enligt Jörgen. Handeln är så stor och global i världen vilket har ökat konkurrensen inom alla branscher. Detta påverkar mannen enligt Jörgen då han alltid måste konkurrera på alla livets arenor. Att sälja in sig gäller inte bara inom arbetslivet utan också i relation och sociala livet.

Alla vill enligt Lars vara kompisen med en människa som har dyra materiella prylar. Jörgen menar också att kvinnan väljer advokaten med Porsche före en arbetslös man med Volvo två fyrtio. Chris tycker att den gamla bilden av hur mannen ska vara har förändrats. För Chris är Carl Bildt ett manligt ideal eftersom han vågar säga vad han tycker, han är aldrig feg och har lyckats i livet. Chris tycker inte som många andra att David Beckham är manlig eftersom han uppfattas som labil och osäker även fast han har mycket pengar och är en duktig

fotbollsspelare. Daniels manliga förebild är Ingvar Oldsberg som medverkar i TV programmet "På spåret". Daniel tycker att han utstrålar trygghet och harmoni vilket han se som manligt. Lars tror att jämställdheten har bidragit till att antalet skilsmässor har ökat. Männen är mer maktlösa och det krävs en mer känslomässigt engagerad man vilket kan bidra till osäkerhet och frustration hos männen enligt Lars.

## 9 Analys

I detta kapitel kommer resultatet att analyseras, i analysen används teoretikerna Connell, Liljeström, Ziehe och Johanssons teorier som är mest relevanta till de berättelser som informanterna berättat.

### 9.1 Kopplingen mellan resultat, bakgrund och teori

Liljeström diskuterar två sorters maskulinitet, "gammeldags och modern". Detta kunde också urskiljas av informanternas diskussioner kring konstruktionen av maskuliniteter. Exempel på detta är att samtliga informanter tyckte att manlighet symboliserades av fysisk styrka men att maskuliniteten har tagit nya former, idag kan också intelligens och sociala kvalifikationer väga upp manligheten. Detta är något som Chris beskriver i sitt val av manligförebild som är Carl Bildt. Här ser han inte fysisk styrka som det mest betydelsefullt utan snarare intelligens och framgång i livet. Jörgen upplever att samhället ställer mer krav på männen nu än i tidigare generationer som har resulterats i en ny konstruktion av maskuliniteter. När informanterna beskriver maskulinitet har de en syn som överensstämmer med Liljeströms teori om gammeldags maskulinitet. Däremot när informanterna talar om hur de själva upprätthåller sin maskulinitet stämmer den mer överens med Liljeströms moderna maskulinitet. Connell hävdar att manligheten ständigt återskapas i relationen till andra människor. Han menar att manlighetens innebörd varierar mellan olika grupper och situationer. Detta är något som informanten Jörgen har erfarenhet av, situationer som har uppfattats manliga kan ha haft motsatt verkan i mötet mellan honom och äldre. Enligt Connell karaktäriseras manlighet av att vara icke kvinnlig vilket även Lars överensstämmer med. Lars tror att det är mer okej att kalla en kvinna för pojkflicka än att kalla en man för flickpojke. Detta tyder på att kvinnliga egenskaper förknippas med att vara omanlig eller feminin.

Enligt Johansson är det omanligt att uppfattas som bög, detta poängterar även Christian och Henrik. Män söker ofta bekräftelse av andra män när det gäller sin manlighet enligt Johansson. Detta sker ofta i fotbollsmiljöer där skämt som bög är vanligt. Lars tror män säger bög till varandra för att egentligen själv vill säga att de är heterosexuella. Per och Jörgen berättar att denna jargong är som tydligast i omklädningsrummet där männen befinner sig i en homosocial miljö.

Johansson beskriver en bild av mannen som innefattar att han är självsäker, maktfull och trygg i sin sexualitet. Men detta kan också vara en förutfattad mening många gånger. Per, Jörgen, Dennis, Lars och Tommy anser precis som Johansson att en man ska vara självsäker, men däremot är det bara Daniel och Karl som tycker att en man ska vara maktfullkomlig. Samtliga informanter är rädda för att misslyckas sexuellt som kan resulteras i en viss osäkerhet. Kvinnorna tar för sig mer vilket bidragit till att män inte längre kan vara lika trygga i sin sexualitet enligt Johansson. Johansson poängterar att trygghet är något som symboliserar manlighet vilket även samtliga informanter ansåg. Per tror att män som lever i en samborelation får sin sexualitet bekräftad och blir därmed tryggare i den. Johansson hävdar att mannen lider mer idag av tillfällig impotens. Detta är något som även samtliga

informanter kan känna oro för. Johansson tror att detta beror på en osäkrare man som känner sig maktlös. Att inte kunna tillfredsställa sin partner sexuellt anses som ett oerhört nederlag för manligheten enligt Johansson, detta är även alla informanterna eniga om.

Ziehe anser att media påverkar oss som en informationskälla. Jörgen och Henrik tycker att media ger en förvrängd bild av sex, Chris däremot tycker att media är bra för de som är osäkra i sin sexualitet och vill få mer kunskap om den. Connell använder sig utav begreppet katex som vidrör åtrån som har en genusformad karaktär. Katex existerar inom alla människor trots sexuell läggning som kan kopplas till samtliga informanter som anser att sex och njutning är en stor del av livet. Alla informanter var eniga om att manlighet var kopplat till att kunna tillfredsställa sin partner sexuellt. Enligt Liljeström råder det ett erotiskt krig mellan män och kvinnor som är en kamp om vem som är minst beroende av varandra. Detta spel skapar osäkerhet hos männen och leder till misstro, dubbelhet och taktiskt spel. Detta är även Karl enig om då han tror att kvinnor och män ska verka ointresserade och oberoende fast de egentligen är intresserade. Genusordningen bör enligt Connell belysas utifrån en modell som skiljer på relationer som har skapats av produktion, katex och makt. Enligt Connell innefattar katex den dynamik som existerar i nära känslomässiga relationer när det handlar om sex och åtrå men även i barnuppfostran. Detta kopplar vi till att informanterna tror att männen inte idag har mer känslor men är bättre på att visa dem. Enligt informanterna har det blivit mer accepterat att visa känslor och ömhet när det gäller familjelivet. Enligt Johanssons undersökningar förknippas pappaledighet med manlighet. Detta kopplar vi till Jörgen och Chris syn på deras roll i framtida familjeliv. Både Chris och Jörgen kan tänka sig att vara hemmapappor vilket går emot Connells teori om att manlighet är förknippat med att komma bort ifrån hemmet och tjäna pengar. Chris och Jörgen skulle stötta sin partner i sin karriär och tycker att det är lika självklart att kvinnan liksom mannen har samma förutsättningar i arbetslivet. Daniel och Karl vill inte ha en kvinna som gör karriär utan en hemmafru som kan sköta hem och barn.

Connell talar om det patriarkat som männen i det västerländska samhället har som innehåller makt, ära, prestige och rätten till att bestämma. Enligt Connell är den patriarkala synen på kvinnan representerat av svaghet, känslighet och underordnad. Connell beskriver även att männens relation till kvinnan förändras i takt med jämställdheten vilket har bidragit till vissa omflyttningar men patriarkatet finns fortfarande kvar. Samtliga informanter har poängterat att samhället har blivit mer jämställt vilket de tror också har påverkat synen på maskulinitet. Karl beskriver att det är svårt att förhålla sig till det gamla synsättet med det nya mer jämställda synsättet. Connell förespråkar att det finns det en viss dominans inom manligheten. Makten verkar inom sociala förhållanden, vilket vi kopplar till Daniel och Karl som vill ha hemmafruar då de också har växt upp med mammor som har varit hemmafruar. Deras manlighet skulle inte må bra av att ha en karriärkvinna. Connell beskriver att den hegemoniska manligheten har fått nya former av tre orsaker. Kvinnorna har utmanat genusordningen, den industriella kapitalismen samt det samhälliga imperiets maktbalanser.

Enligt Connell är könsroller något en individ socialiseras in i genom familj, skola och media. Detta är samtliga informanter eniga om på ett eller annat sätt. Familj och massmedia har haft en speciell betydande roll för vissa informanter som upplever att socialisationens förväntningar påverkar på olika håll och bidrar sedan till en krock. Ett exempel kan vara när föräldrar socialiserar sin pojke till att inte vara känslig och gråta medan de senare i vuxen ålder får lära sig genom media att de ska visa känslor och vara känslomässiga i en relation. Rollnormerna är socialt relaterade och kan ständigt förändras genom sociala processer enligt Connell. Dennis beskriver detta genom egna erfarenheter ifrån värnplikten där tidigare rollnormer förändras och omsocialiseras efter nya förväntningar. Christian och Dennis anser att militären är manligt och formar en maskulin man. Detta förespråkar även Connell om i sin teori där militären erbjuder en övertygande bild av maskuliniteten. Ljung och Lennartsson

anser att det råder en konflikt om hur männen är och borde vara. Detta kan vi även urskilja ifrån våra informanter eftersom de har olika bilder av hur maskulinitet konstrueras. Exempel på detta är Karl och Daniels önskan om ha en framtida hemmafru, vilket förmodligen kommer krocka med den feministiska och jämställda synen i samhället.

Asymmetriens betydelse är en väsentlig förklaring till mäns allt mer osäkra framträdande enligt Ljung och Lennartsson. Jörgen tycker att mer saker har blivit tillåtet för en man vilket även medför fler krav och förväntningar på männen. Riktlinjerna för hur en man ska uppträda är inte lika tydliga som tidigare, vilket Jörgen anser har påverkat männen. Män är rädda för att begå misstag och misslyckas enligt Jörgen. Detta kopplar vi samman med Ljung och Lennartssons resonemang om att män är mer osäkra i sitt framträdande. Även Ziehe anser att människor utsätts för mer valmöjligheter som skapar prestationsångest hos individen. Rädslan för att välja fel är stor då människor redan som unga måste fatta livsavgörande beslut. Enligt Ziehe handlar det egentligen om en frigörelse från bindningar till traditionerna. Individen har mer möjligheter till att utveckla sig och forma sitt liv, detta har lett till beslutsproblem och beslutsångest bland individer i samhället.

Enligt Giddens påverkas och förändras manligheten på grund av den förändrade arbetsmarknaden. Detta är något som Christian är enig om i sin beskrivning där han tror att mannen hamnar i kris på grund av den höga arbetslöshetsfrekvensen. För Lars, Per och Tommy skulle det kännas omanligt att gå arbetslös vilket som även bekräftas av Giddens resonemang om att män skulle känna sig mindre manliga om de var utan arbete. Samtliga informanter utom Tommy anser att familjeliv ingår i den maskulina manligheten.

Giddens skriver om att den trygghet som förr fanns i familjen inte är lika stabil idag. Detta beror på de höga skilsmäsoantalen som bidrar till att män blir osäkrare på sig själva och sin roll i samhället enligt Giddens. Detta är något som vissa informanter håller med om särskilt Per som tror att den mer osäkra och rädda människan är ett resultat av det mer individualiserade samhället. Förr tog familjerna bättre hand om varandra än vad vi gör i vår generation enligt Per. Karl tror att kärleksförhållanden utsätts för mer påfrestningar och händelser som kan resultera i svartsjuka, avundsjuka som riskerar att påverka förhållandet negativt. Detta tror Karl har påverkat många av de splittringar som sker i kärleksrelationer och därmed manligheten. Karl tror att männen har mindre kontroll över sina kärleksrelationer vilket påverkar manligheten.

Den delaktiga mannen enligt Connell slår inte sina kvinnor, gör sina sysslor och delar med sig av sina intjänade pengar till sin familj. Detta anser även Karl när ha tycker att det är manligt att respektera sin kvinna. Det finns så mycket människan kan välja mellan enligt Johansson. Som Jörgen tidigare berättade finns det en rädsla för att välja fel och misslyckas. Människan har möjlighet att välja sin sexualitet, kropp, yrke och liv samtidigt som det finns en stor klyfta mellan förväntningar, faktiska möjligheter och resultat. Alla dessa val har gjort Jörgen rädd och stressad inför sin framtid. Johansson skriver att det är hög konkurrens på alla livets arenor vilket också Jörgen menar när han beskriver är att männen måste sälja in sig på alla livs situationer.

Giddens hävdar att män som står för insikten att de kanske blir utan jobb skapar oro och stress. Detta fick Tommy uppleva under hans sista år på gymnasiet, vilket satte press och skapade prestationsångest eftersom att hans omgivning förväntade sig att han skulle få ett jobb. Bilden av den traditionella mannen är att han ska kunna försörja familjen men nu är det mer jämställt och kvinnan har också möjlighet att ekonomiskt försörja familjen. Detta är något som Lars tycker är bra eftersom alla individer bär ansvar för sin egna försörjning. Däremot tycker Daniel och Karl att detta är en negativ utveckling då de vill att kvinnan ska stanna hemma och ta hand om familjen. Enligt Giddens är kraven på män olika på grund av vilken kultur och umgänge de vistas i. Även Tommy har erfarenhet av detta då han tycker att ytligheten och förväntningarna på manlighet kan skilja avsevärt beroende på vilket umgänge

individerna har. Giddens skriver att det har skett en förändring i arbetsfördelningen i hemmet. Detta håller Per med om trots att det är fortfarande långt ifrån jämnställt enligt honom.

Johansson förespråkar att det finns ett nytt manligt kroppsideal som har fått en mer feminin form. Ett nytt ideal är den så kallade fitnesskulturen, detta är i enlighet med samtliga informanternas uppfattning om det kroppsliga idealet. Adler skriver att människor med kroppsliga defekter lättare utvecklar en dålig självkänsla. Detta kan kopplas till Chris och Karls resonemang kring vilken sänkt manlighet en förlamning skulle medföra.

Johansson menar att människor definierar pengar med lycka vilket även Lars säger när han talar om möjligheterna till att förverkliga sig själv genom att tjäna mycket pengar. Enligt Henrik har människor med pengar mer möjligheter till ett glansigare och glamorösare liv. Samtidigt som Johansson talar om ett samhälle där individerna mår allt sämre psykiskt. Henrik anser även att pengar kan ge status som kan ersätta manligheten. Ziehe menar att materiella ting som kläder, hus, bil och resor har blivit värdefulla ting att demonstrera sin levnadsstandard på.

Connell beskriver att homosexualitet tillhör den underordnade gruppen i genushierarki och är förknippat med att vara feminin. Detta är också informanterna Henrik och Christian enliga om då homosexualitet representerar det ovanliga för dem. Lars vill inte bli kallad bög eftersom det symboliserar ett kvinnligt beteende. Enligt Connell är det få män som verkligen lever upp till det hegemoniska manliga idealet. Detta är även Henrik enig om och tycker att media målar upp en bild av ett manligt ideal som är nästan intilljämlikt omöjligt att nå upp till.

## 10 Diskussion

Nedan sker reflektioner över studiens slutsatser där teori, resultat och analys diskuteras vidare i sitt sammanhang. Avsnittet avslutas med en reflektion över studiens genomförande med dess möjligheter och svårigheter samt förslag på fortsatta studier inom ämnesområdet.

### 10.1 Sammanfattande slutdiskussion

Efter att ha bearbetat Connells teori har vi uppmärksammat att teorin ibland inte överensstämmer med informanternas reflektioner. Vi upplever att samhället kräver mycket av mannen och att han ska räcka till på alla livets arenor. Den hegemoniska manligheten är en maskulin förebild som män har svårt att gestalta sig efter. När vi hör Henriks beskrivning om sina känslor utför medias bild på det manliga idealet förstår vi att det inte bara är kvinnor som ibland får känna att de inte räcker till. Vi har märkt att informanterna också upplever prestationskarv när det gäller, sexualitet, familjeliv/partnerskap, karriär och utseende. Män vet hur de borde vara för att klassas som maskulina men klarar de av att upprätthålla detta i det nutida samhället? Vi tycks tro att informanterna försöker efterlikna det manliga idealet som framställs i media samtidigt som de försöker efterlikna sina egna fäder. Efter våra erfarenheter kan vi se att informanter har en ganska spretig syn på hur de bör vara och hur maskulinitet konstrueras. Informanterna upplever det som viktigt att en man ska vara trygg, stabil och arbetande. Detta kopplar vi till tidigare generationers manliga ideal då en ”riktig karl” ansågs vara tuff och orädd. Mäns syn på tuffhet riskerar enligt vår uppfattning att krocka med samhällets krav på mannen då han ska vara en känslomässig familjefar. Då undrar vi hur lätt det egentligen är för dagens män att veta hur de ska bete sig när de har två olika modeller över hur en riktig man ska vara? Vi kunde urskilja att den traditionella synen på mannen finns fortfarande kvar ibland dessa unga män, i de flesta fall är deras fäder en efterlikning av den traditionella manligheten enligt informanterna.



Vi tycker att det är konstigt att våra informanter beskriver mannen i likhet med hegemonisk manlighet och själva strävar de efter en helt annan maskulinitet. Istället för styrka och makt upplever vi att maskuliniteten har ersatts av ett mer känslomässigt och jämställt beteende. Samtliga informanter verkar respektera kvinnans framträdande i samhället. Connells modell om maskulinitet innefattar en teori om att kvinnan är hemma medan mannen arbetar och tjänar pengar. Informanterna tycks respektera kvinnan trots att de tror att det har påverkar mäns konstruktion av maskulinitet. Vi tycks finna att det finns en viss status i att ha en framgångsrik kvinna som är familjeförsörjande. Denna konstruktion av maskulinitet säger emot Connells teori. Samhället verkar enligt oss ha blivit mer individualiserat och det är mer accepterat att människor väljer att leva ensamma. Det verkar som att försörjning sker mer på eget ansvar och synen på mannen som familjeförsörjare sakta börjar avvecklas. I resultatet fick vi också ta del av att det fortfarande finns unga män som har behovet av att få försörja sin kvinna och ser det som sin plikt.

Vi anser att Connells teori om vad den maskulina mannen bör leva upp till känns föråldrad. Däremot förstår vi budskapet med den och att den behövs för att upprätthålla manligheten. Connell skriver också att hans teori om genushierarkin är föränderligt och fungerar som ett sorts ramverk. Vi tycker att Johansson lyfter fram en modernare syn på konstruktionen av maskulinitet. Hans värderingar ligger mer i tiden då han behandlar en ny känslomässigare och förstående man. Johanssons teorier anser vi överensstämmer bättre med våra informanternas berättelser. En kombination av Connells ramverk och Johanssons teorier om maskulinitetens omvandlingar skulle kännas mer aktuell i dagsläget. Vi anser att Connells teori om genushierarki förkastar många av de olika maskuliniteter som existerar och därför tror vi inte att den är sund för män att eftersträva i konstruktionen av sin maskulinitet.

Vi har kunnat se att männens hemförhållanden under barndomen har haft en stor påverkan på hur de själva har konstruerat sin manlighet. Två av informanterna berättar att de har vuxit upp med mödrar som har varit hemmafruar medan två andra i jämställda hemförhållanden. Detta har tydligt påverkat deras syn på hur de vill att deras framtida familjesituation ska se ut. De som kommer ifrån jämställda familjeförhållanden kan tänka sig att vara hemma och låta kvinnan försörja familjen som tydligt är en avspeglning på deras egna föräldrars familjesituation. Detta är två motsatta sätt att vilja leva på och det verkar som att båda är accepterade i vårt samhälle. Detta tycker vi är en positiv utveckling då männen verkar ha en större frihet till att bestämma över sin egna maskulinitet. Vi tror också detta kan medföra en splittring hos många som konstruerar sin maskulinitet efter andras förväntningar. När våra fäder växte upp var ramen tydligare för hur en "riktig karl" skulle bete sig. Media påverkar oss mer och flera olika sätt att få status och bygga maskulinitet på växer fram. Vi tror att många lever kvar i ett synsätt på maskulinitet som de har socialiserats in i men har på senare år fått ta del av en tid då mycket har hänt inom könsrollerna.

Under vår uppväxt har mycket hänt inom jämställdheten och det är inte konstigt att individen är kluven när vi befinner oss mitt under en utveckling. Vi tycker att en av informanterna verkar ha en ny konstruktion på en maskulinitet som är blandat med både det gamla och nya synsättet. En informant beskriver manlighet med styrka, tuffhet och att inte vara rädd samtidigt som han tycker att det är allas ansvar att försörja sig ekonomiskt. Han skulle endast försörja sin kvinna om hon var arbetslös och inte annars. Detta visar på att denna informant vill ha ett jämställt hem där ekonomisk försörjning inte har något med maskulinitet och könsroller att göra. Informanten vill ha ett arbete som ger en hög lön men inte för att kunna försörja sin kvinna. Hans konstruktion av maskulinitet är både i enighet och oenighet med Connells teori. Enligt Connell är den maskulina mannen förknippat med att komma bort ifrån hemmet och arbeta för att kunna försörja familjen. Detta tror vi är ett resultat av jämställdheten då kvinnorna inte längre förväntar sig att bli försörjda.

Två av informanterna tyckte att storleken på penis hade stor betydelse för manligheten. För att kunna nå upp till detta ideal kan männen göra plastikoperationer vilket vi tycker är ett onaturligt sätt att åtgärda missnöjda kroppsdelar. Det är vanligt med kvinnor som opererar sina bröst större då det anses kvinnligt med stora bröst. Kraven på idealet har bidragit till att både män och kvinnor strävar efter ett ideal som inte går att uppnå utan operationer. Denna utveckling tycker vi är skrämmande och förstår att unga människor mår allt sämre av att sträva efter ett ideal som inte är naturligt men ändå anses vara idealet. Förr i tiden fanns det inte samma möjligheter som i dagens moderna samhälle. Människor som har en god ekonomi har råd att nå det perfekta idealet med hjälp av dagens teknik och metoder. Människor jämför sig med andra människor och därför höjer denna utveckling även majoriteten av människors strävan efter det perfekta idealet. Vi tror att detta har bidragit till en försämrad självkänsla även hos unga män som är i enighet med Johanssons teori.

Med en förförståelse tror vi att män inte alltid jämför sig med varandra i samma utsträckning som kvinnor. Vi tror däremot att kvinnors jämförelse mellan varandra bidrar till att hon önskar det mesta. Detta tror vi får män i samboförhållanden att känna en press på att de ska kunna ge henne allt hon önskar, vilket inte alltid är möjligt för en man med en medelinkomst. Av våra erfarenheter vill män kunna uppfylla sina kvinnors drömmar och när de inte har den möjligheten tror vi att de kan känna sig otillräckliga. När det gäller de unga männens syn på sexualitet verkar det som om de själva tror att männen är osäkrare på det området. Vi tror att männen i studien upplever stor press på sig själva i sexuella sammanhang. De talar inte om sin egna sexuella osäkerhet med eftersom att de talar om män generellt så drar vi den slutsatsen. Informanterna berättade att en negativ kommentar om deras sexualitet skulle sänka deras manlighet. Men ingen av informanterna beskriver en situation då de själva har fått uppleva en sådan situation. Därför tror vi att några av informanterna måste ha någon sorts erfarenhet om detta eftersom de vet att det skulle vara ett nederlag för deras manlighet.

Urvalet bestod av sex singel män och sex män som lever i samboförhållanden. Vi tycker inte kunna se någon markant skillnad på deras konstruktion av maskulinitet. Däremot anser vissa informanter att män som lever i en samborelation är tryggare i sin sexualitet. Vi utgår ifrån att dessa informanter tala utifrån egna erfarenheter då de känner att de får sin sexualitet bekräftad i en relation. Detta kopplar vi till alla tillfälliga sexuella förbindelser som råder. Är detta ett sätt att bekräfta sin sexualitet på? Och därmed bli säkrare som man? Den enda unga mannen som inte ville bilda familj var också singel. Det verkar finnas delade syner på stävan efter en familj. Samtliga informanter ville såsmåning om bilda familj men inte en av informanterna. Detta var det enda vi kunde se som ett avvikande mönster, annars upplevde vi inte någon skillnad. Däremot tror vi att det skulle bli en mer markant skildring om vi delade upp männen efter arbetskategori och klass.

Om vi som genomfört studien ska placera in våra informanter i Connells genushierarki så hamnar samtliga under delaktighet. Connell beskriver denna typ av manlighet som den "vanliga mannen" och det tycker även vi de uppfyller. Deras levnadssätt överensstämmer med den delaktiga mannen då samtliga informanter fortfarande upprätthåller delar av den hegemoniska maskuliniteten. Vi tyckte inte att någon av våra informanter levde upp till bilden av den hegemoniska manligheten trots att många av deras beskrivningar på hur mannen bör vara passar in.

Med en föreförståelse om män tycks vi tro att de inte alltid har lika lätt som kvinnor för att tala om känslor, situationer som upplevs jobbiga. Män kan uppleva det svårt att låta andra människor ta del av sina känslor och drömmar om de upplevs som negativa. Att låta någon annan få inblick i dessa känslor kan leda till att de nedvärderas i sina egna och i andras ögon. Därför kan vi aldrig veta om vi fått en förskönad bild men vi anser att informanterna har varit ärliga och engagerade i sina berättelser.

Resultatet har gjort så att vi har kunnat ta del av unga mäns tankar och resonemang om mäns konstruktion av maskuliniteter. Vi har sett en ny konstruktion på maskulinitet där männen står mitt emellan den gamla och nya synen på det maskulina idealet. Studiens trovärdighet är hållbar därför att vårt resultat har kunnat svara på studiens syfte. Däremot kan vi aldrig veta om resultatet hade blivit annorlunda om vi som studerat ämnet hade varit män. Resultatet kunde även ha fått en annan form om vi inte var bekanta med informanterna. Detta kan vara svårt att veta men vi upplevde ändå att många informanter hade lätt för att prata om personliga saker som exempelvis sex och sexualitet. Informanterna beskriver att det manliga idealet innehåller så mycket mer vilket de tror har skapat en viss rädsla för att misslyckas och inte nå upp till kraven. Vi kunde tydligt se att informanterna hade lättare att tala om manlighet i allmänhet än att tala om personliga känslor kring deras egen konstruktion av maskulinitet.

Vi som har studerat detta ämne har fått en helt ny syn på genusrollerna. Innan vi påbörjade studien hade vi en förutfattad mening om att kvinnor har mer press på sig för att räcka till än männen. Denna uppfattning har förändrats under studien gång då vi tyckte att män krav på idealmannens alla kriterier är näst intill omöjliga att uppnå av en och samma man.

## 10.2 Fortsatta studier och frågeställningar

Vi skulle finna det intressant i fortsatta studier att undersöka männens frustration över kvinnans allt mer dominant position i samhället. Vi skulle vilja se om det finns någon koppling mellan detta och mäns våld mot kvinnor. Går det att koppla den osäkrare mannen till ett fysiskt maktbehov? I vår studie har det framkommit att informanterna tror att det är den osäkra mannen som brukar fysiskt våld mot sin kvinna. Har jämställdheten gjort att männen känner sig otillräckliga och frustrerade och därmed måste utöva våld mot sin kvinna för att behålla makten? Detta är en fråga som uppmärksammades under intervjuerna och fick oss att bli intresserade för ämnet.

En annan fråga som vi även anser skulle vara intressant att studera ur ett kvinnligt perspektiv är hur kvinnor konstruerar maskulinitet samt vad de förväntar sig av sin framtida man? Har kvinnorna samma syn på hur en man bör vara för att uppfattas maskulin. Vi tror att män många gånger har annan bild av vad som förväntas av dem liksom vi kvinnor också har många gånger. Informanterna ansåg att en ”riktig karl” skulle vara stark både fysiskt och psykiskt i alla lägen. Dessa egenskaper tror vi beror på att mannen vill känna sig behövd. Denna bild är något som alla män har fast vi tror inte att kvinnor alltid förväntar sig det.

## 11 Referenser

Abrahamsson, Lena. (2004). *Kön görs även i moderna organisationer*. Sociologisk forskning nr:1

Alvesson, Mats; Skoldberg, Kaj. (1994). *Tolkning och reflektion. Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur.

Becker, Howard. (1997). *Tricks of the trade. How to think about your research while you're doing it*. Chicago: Chicago Guides to Writing, Editing, and Publishing.

Bekkengen, Lisbeth. (2002). *Man får välja*. Malmö: Liber.

Bryman, Alan. (2001). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.

Carlsson, Bertil. (1991). *Kvalitativ forskningsmetoder, för medicin och beteendevetenskap*.

Solna: Almqvist & Wiksell.

Connell, R.W. (1996). *Maskuliniteter*. Sverige: Bokförlaget Daidalos AB.

Eriksson, Ulla. (2000). *Den mangranna sällskapet. Om konstruktionen av kön i företag*. Göteborg: BAS.

Forskningsnämnden, FRN. (1999). *Manligt och omanligt i ett historiskt perspektiv*. Uppsala: Ord och form AB.

Forsman, Birgitta. (1997). *Forskningsetik, en induktion*. Lund: Studentlitteratur.

Giddens, Anthony. (2003). *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur.

Halvorsen, Knut. (1992). *Samhällsvetenskaplig metod. Teori, forskning, praktik*. Lund: Studentlitteratur.

Holme, Idar-Magne & Krohn-Solvang, Bernt. (1997). *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.

Johansson, Thomas, (2006). *Makeovermani*. Finland: Natur och kultur.

Johansson, Thomas, (2005). *Manlighetens omvandlingar*. Göteborg: Daidalos AB.

Kvale, Steinar, (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Liljeström, Rita, (1993). *Det erotiska kriget*. Helsingborg; Schmidts Boktryckeri AB.

Ljung, Anna. Lennartsson, Rebecka. (2004). *Kvinnovetenskaplig tidskrift nr:1-2. Mannen utan egenskaper*. Kulturella perspektiv på maskuliniteter i vardande.

May, Tim. (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.

Olsson, Henny & Stefan Sörensen. (2007). *Forskningsprocessen*. Stocholm: Liber.

Patel, Runa & Davidsson, Bo. (2003) *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.

Starring, Bengt & Per-Gunnar Svensson. (1994). *Kvalitativa studier i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur.

Widerberg, Karin. (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.

Ziehe, Thomas. (2003), *Ny ungdom- Om ovanliga läroprocesser*. Sverige:Noprdstedts Akademiska förlag.

## **Bilaga A: Intervjumall**

### **Kontextuella frågor**

- Ålder?
- Civilstånd?

### **Maskulinitet och manlighet**

- Hur ska en man vara och bete sig för att betraktas som en "riktig karl"?
- Manligt ideal (kläder, utseende, position i arbetslivet)
- Har maskuliniteter förändras över tid? (eventuella effekter)

### **Socialisation och könsroller**

- Påverkas maskuliniteten och synen på könsroller genom familj och uppfostran?
- Vilka roller socialiseras de in i, makt, jämställdhet, jämlikhet i relation till maskulinitet?

### **Manlighet och maskulinitet i partnerskap**

- Vad är mäns roll i ett partnerskap?
- Manlighet i partnerskap/ singelliv?
- Manlighet och känslor.

### **Maskulinitet och familjeliv**

- Vad har män för roll i familjen?
- Hur ska en bra man bete sig i familjeliv?

### **Maskulinitet i relation till ideal och sexualitet**

- Dagens ideal på kropp och utseende?

### **Maskulinitet och arbetsliv**

- Hur viktig är det att ha ett arbete?
- Framgång och karriär?
- Ekonomi och försörjning?
- Arbetslöshet?

